

Fidoyilik –
Vatanga xizmat demak!

1913-yil aprel oyidan chiqa boshlagan

www.zarnews.uz [@zarnews_uz](https://www.facebook.com/zarnews.uz) [@zarnews_uz](https://twitter.com/zarnews_uz)

2023-yil 16-mart, payshanba,
31-32 (23.752-23.753)-son

KUN
HIKMATI
Davrni
tushunadigan,
jamiyat haqida
to'g'ri tushuncha
bera oladigan
kishi ziyolidir

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI KONSTITUTSIYAVIY QONUNINING LOYIHASI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI KONSTITUTSIYASI TO'G'RISIDA

1-modda. 1992-yil 8-dekabrda o'n ikkinchi chaqiriq O'zbekiston Respublikasi Oliy Kengashining o'n birinchi sessiyasida qabul qilingan O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasiga (O'zbekiston Respublikasi Oliy Kengashining Axborotnomasi, 1993-yil, № 1, 4-modda; 1994-yil, № 1, 5-modda; O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Axborotnomasi, 2003-yil, № 3-4, 27-modda; O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisini palatalarining Axborotnomasi, 2007-yil, № 4, 162-modda; 2008-yil, № 12, 637-modda; 2011-yil, № 4, 100-modda, № 12/1, 343-modda; 2014-yil, № 4, 85-modda; 2017-yil, № 4, 134-modda, № 5, 200-modda, № 8, 383-modda; 2018-yil, № 10, 674-modda; 2019-yil, № 2, 47-modda, № 3, 162-modda, № 9, 588-modda; 2021-yil, № 2, 139, 140-moddalar) o'zgartirish va qo'shimchalar kiritilib, uning quyidagi yangi tahriri tasdiqlansin:

"O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI KONSTITUTSIYASI

MUQADDIMA

Biz, O'zbekistonning yagona xalqi, inson huquq va erkinliklariga, milliy va umuminsoniy qadratlarga, davlat suvereniteti prinsiplariga sadiqligimizni tantanali ravishda e'lon qilib, demokratiya, erkinlik va tenglik, ijtimoiy adolat va birdamlik g'oyaligiga sadoqatimizni namoyon qilib, inson, uning hayoti, erkinligi, sha'ni va qadr-qimmati oly qadriyat hisoblanadigan insonparvar demokratik davlatni, o'chiq va adaptativ jamiyatni barpo etish borasida hozirgi va kelajak avlodlar oldidagi yuksak mas'uliyatimizni anglagan holda, davlatchiligidan rivojining uch ming yildan ziyod tarixiy tajribasiga, shuningdek, jahon sivilizatsiyasiga beqiyos hissa qo'shgan buyuk ajoddalarimizning ilmiy, madaniy va ma'naviy meroisiga tayani, mamlakatimizning bebahoh boyliglarini ko'paytirishga hamda hozirgi va kelajak avlodlar uchun asrab-avaylashga hamda atrof-muhit musaffoligini saqlashga astoydil ahd qilib, xalqaro huquqning umume'tirof etilgan prinsip va normalariqa asoslangan holda, O'zbekistonning jahon hamjamiyati, eng avvalo, qo'shni davlatlар bilan do'stona munosabatlari hamkorlik, o'zaro qo'llab-quvvatlash, tinchlik va tovtuvlik asosida mustahkamlash hamda rivojlantirishga intilib, fuqarolarning munosib hayot kechirishini, millatlararo va konfes-

siyalaro totuvalki, ko'p millatli jonajon O'zbekistonimizning farovonligini va gullab-yashnashini ta'minlashni maqsad qilgan holda, ushu Konstitutsiyani qabul qilamiz va e'lon qilamiz.

BIRINCHI BO'LIM. ASOSIY PRINSIPLAR

I bob. Davlat suvereniteti

1-modda.

O'zbekiston – boshqaruvning respublika shakliga ega bo'lgan suveren, demokratik, huquqiy, ijtimoiy va dunyoviy davlat.

Davlatning "O'zbekiston Respublikasi" va "O'zbekiston" dekan nomlari bir ma'noni anglatadi.

2-modda.

Davlat xalq irodasini ifoda etib, uning manfaatlariga xizmat qiladi. Davlat organlari va mansabdar shaxslar jamiyat va fuqarolar oldida mas'ulidirlar.

3-modda.

O'zbekiston Respublikasi o'zining milliy-davlat va ma'muriy hududiy tuzilishini, davlat hokimiyyati organlarining tizimini belgilaydi, ichki va tashqi siyosatini amalga oshiradi.

O'zbekistonning davlat chegarasi va hududi daxilsiz va bo'linmasdir.

4-modda.

O'zbekiston Respublikasining davlat tili o'zbek tilidir. O'zbekiston Respublikasi o'z hududida istiqomat qiluv-

chi millat va elatlarning tillari, urf-odatlari va an'analari hurmat qilinishini ta'minlaydi, ularning rivojlanishi uchun sharoit yaratadi.

5-modda.

O'zbekiston Respublikasi qonun bilan tasdiqlanadigan o'z davlat ramzları – bayrog'i, gerbi va madhiyasiga ega.

Davlat ramzları davlat himoyasidadir.

6-modda.

O'zbekiston Respublikasining poytaxti – Toshkent shahri.

II bob. Xalq hokimiyatichiligi

7-modda.

Xalq davlat hokimiyatining birdan-bir manbaidir. O'zbekiston Respublikasida davlat hokimiyyati xalq manfaatlarini ko'zlab va O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi hamda uning asosida qabul qilingan qonunlar vakolat bergan organlar tomonidagina amalga oshiriladi.

Konstitutsiyada nazarda tutilmagan tartibda davlat hokimiyyati vakolatlarini o'zlashtirish, hokimiyyat organlarini faoliyatini to'xtatib qo'yish yoki tugatish, hokimiyatning yangi va muvoziy tarkiblarini tuzish Konstitutsiyaga xilof hisoblanadi va qonunga binoan javobgarlikka tortishga asos bo'ladi.

8-modda.

O'zbekiston xalqini millatidan qat'i nazar, O'zbekiston Respublikasining fuqarolari tashkil etadi.

9-modda.

Jamiyat va davlat hayotining eng muhim masalalari xalq muhokamasiqa taqqid etiladi, umumxalq ovoziga – referendumga qo'yiladi.

O'zbekiston Respublikasida referendum o'tkazish tartibi qonun bilan belgilanadi.

10-modda.

O'zbekiston xalqi nomidan faqat u saylagan O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi va Prezidenti ish olib borishi mumkin. Jamiyatning biron-bir qismi, siyosiy partiya, jamoat birlashmasi, ijtimoiy harakat yoki alohida shaxs O'zbekiston xalqi nomidan ish olib borishga haqli emas.

11-modda.

O'zbekiston Respublikasi davlat hokimiyatining tizimi – hokimiyatning qonun chiqaruvchi, ijob etuvchi va sud hokimiyatiga bo'linishi prinsipiiga asoslanadi.

12-modda.

O'zbekiston Respublikasida ijtimoiy hayot siyosiy institutlar, mafkuralar va fikrlarning xilma-xilligi asosida rivojlanadi. Hech qaysi mafkura davlat mafkurasi sifatida o'rnatilishi mumkin emas.

13-modda.

O'zbekiston Respublikasida demokratiya umuminsoniy prinsiplarga asoslanadi, ularga ko'ra, inson, uning hayoti, erkinligi, sha'ni, qadr-qimmati va bosqqa ajralmas huquqlari oly qadriyat hisoblanadi.

Demokratik huquq va erkinliklar Konstitutsiya va qonunlar bilan himoya qilinadi.

14-modda.

Davlat o'z faoliyatini inson farovonligini va jamiyatning barqaror rivojlanishini ta'minlash maqsadida qonuniylik, ijtimoiy adolat va birdamlik prinsiplari asosida amalga oshiradi.

III bob. Konstitutsiya va qonunning ustunligi

15-modda.

O'zbekiston Respublikasida O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi va qonunlarining ustunligi so'zsziz tan olinadi.

(Davomi 2-sahifada) >>>

O'zbekistondagi ilk OSMA KO'PRIK Samarqandda quriladi

Yaqin kelajakda Samarkand shahrining qiyofasi qanday bo'ladi, yo'llarda tirbandliklarni bartaraf etish, piyodalar yo'laklari, ichimlik va oqova suv tarmoqlarini qurish va ta'mirlash ishlari qay daraja-da tashkil etiladi? Buning uchun dunyoning rivojlanchagan davlatlaridan andozalar olinadimi?

Shu kabi savollarga oydinlik kiritish uchun viloyat qurilish bosh boshqarmasida tashkil etilgan matbuot anjunamanida viloyat hokimining o'rinbosari Akmal Shukurov Samarkand shahrida boshlanayotgan yangi loyihalar, yo'l o'tkazgichlar, suv tarmoqlari qurilishi misoldida javob berdi.

- 2022-yil 8-sentabrda Prezidentimizning "Abu Dhabi Taraqqiyot jamg'armasi ishtirotida "Samarkand shahrida suv ta'minoti tizimlari va yo'l tarmoqlarini modernizatsiya qilish" loyhasini amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori qabul qilindi, - deydi A.Shukurov. - Mazkur qaror asosida mam-

lakatimiz va Abu Dhabi Taraqqiyot jamg'armasi o'tasida loyihani amalga oshirish uchun 4 yillik imtyoziy davrni o'z ichiga olgan holda 17 yilda qaytarish muddati bilan 300 million dollar miqdorida kredit rasmiylashtirilgan.

Ushbu mablag' hisobidan 2022-2026-yillarda Samarkand shahridagi (32,9 million dollar) 2 ta yo'l - Amir Temur ko'chasingin Bo'stonsharoq ko'chasiidan Gagarin ko'chasingacha 2,3 kilometr hamda Gagarin ko'chasingin Gulobod ko'chasiidan M-37 avtomobil yo'ligacha 9,2 kilometr qismini qurish va rekonstruksiya qilish rejalshtirilgan. Tender natijalariga ko'ra "New Tech Samarkand" (O'zbekiston), "Sinoindustrial Tashkent" (O'zbekiston) va "Tekar Teknik Arastirma Ticaret Limited Sirketi" (Turkiya) – konsorsiumi yo'l qurilishi bajaradi.

Samarqand shahar ko'chalarida tirbandlikni kamaytirish uchun shaharning Gagarin-Mirzo Ulug'bek ko'chalari kesishmasida 750 metr, Gagarin-Rudakiy ko'chalari kesishmasida 650 metr (84,4 million dollar) tunnel qurish re-jalashtirilgan. Shuningdek, Gagarin ko'chasingagi temiryo'l ustida 78 metr, Siyob arig'i ustida 182

metr ko'priq quriladi. Mazkur qurilishlar ham mahalliy va xitoylik quruvchilar bilan hamkorlikda olib boriladi.

Samarqand shahridagi eng katta muammalardan yana biri suv ta'minoti bilan bog'liq. Ko'p yil avval qurilgan suv quvurlari eskirgan, yuqori bosimga dosh berolmayapti. Ushbu muammoning yechimi sifatida loyiha doirasida turkiyalik hamkorlar bilan birligalikda (31,5 million dollar) 6 ta nasos stansiyasi va 2 ta suv inshooti rekonstruksiya qilinadi.

- Yana bir loyiha asosida Amir Temur, Bo'stonsharoq, Gagarin ko'chalarida tar-moq tortish ishlari amalga oshiriladi, - deydi loyihanı amalga oshirish guruhi rahbari Olim Alixodjayev. - Hozirda loyiha doirasida Amir Temur ko'chasiida ishlar boshlangan. Ilk bor cho'yan quvvurlardan foydalanimas, suv tarmog'i tortilmoqda.

Bu quvvurlar sunving sifatiga ta'sir qilmaydi, payvandsiz bir-biriga bog'lanadi va asosiyi, noqonuniy ularishlarga barham beriladi. Yana bir ma'lumot, Siyob arig'i ustidan O'zbekiston tarixida ilk bor 182 metri osma ko'priq qurilishi ham rejalshtirilgan.

Kattaqo'rg'ondag'i ishlar qachon yakunlanadi?

Prezidentimizning 2022-yil 25-oktabrdagi "2022-2023-yillarda mahallalar infratuzilmasini yanada yaxshilash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'risida"gi qarori asosida 2022-yil 8-noyabrdagi Oliy Majlis Senatining "Mahallalar infratuzilmasini yanada yaxshilash bo'yicha belgilangan loyihalar ijrosini nazorat qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori qabul qilindi.

Qaror bilan respublika hududlarini obod qilish, qishloq va mahallalarda infratuzilma bilan bog'liq eng dolzarb masalalarni tizimli hal etish, xususan, ichki yo'llar, ichimlik suvi, elektr energiyasi va gaz ta'minoti, ta'lim, sog'iqlini saqlash, madaniyat, sport va boshqa infratuzilma ob'ektlarini yaxshilash asosida aholining turmush darajasini oshirish maqsad qilin. Unga ko'ra, respublika bo'yicha 5284 ta mahalladagi 6 mingdan ortiq ob'ektlar qurilish-ta'mirlash ishlari amalga oshirilib, 2022-yilda ushbu maqsadlar uchun 2,7 trillion so'm yo'naltirish belgilangan.

Qaror ijrosini ta'minlash maqsadida viloyat Kengashining 2022-yil 4-noyabrdagi qarori bilan 2022-2023-yillarda viloyatning 585 mahallasidagi

588 ta ob'ektda bajariladigan qurilish-ta'mirlash ishlari manzilli ro'yxati tasdiqlangan. Shu maqsadda respublika budgetidan 349 milliard 900 million so'm mablag' ajratilgan.

Xususan, Kattaqo'rg'on tumanidagi 9 ta mahallada 28,5 kilometr ichki yo'llni ta'mirlash, 22 ta mahallada 136 ming aholini ichimlik suvi bilan ta'minlash, bitta mahallada elektr energiyasi ta'minotini yaxshilash uchun 100 ta temir-beton ustunlar va 2 dona transformatori yangilash belgilangan.

Ichki yo'llarni ta'mirlash, aholini ichimlik suvi bilan ta'minlash va elektr energiyasi ta'minotini yaxshilash uchun 44 milliard 195 million so'mga yaqin mablag' ajratilgan.

(Davomi 7-sahifada) >>>

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI KONSTITUTSIYAVIY QONUNINING LOYIHASI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI KONSTITUTSIYASI TO'G'RISIDA

(Davomi. Boshlanishi 1-sahifada)

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi mamlakatning butun hududida oly yuridik kuchga ega, to'g'ridan-to'g'ri amal qiladi va yagona huquqiy makonning asosini tashkil etadi.

O'zbekiston Respublikasining xalqaro shartnomalari xalqaro huquqning umume'tirof etilgan prinsip va normalari bilan bir qorda O'zbekiston Respublikasi huquqiy tizimining tarkibini qismidir.

Agar O'zbekiston Respublikasining xalqaro shartnomasida O'zbekiston Respublikasining qonunida nazarda tutilganidan boshqacha qoidalarni belgilangan bo'lsa, O'zbekiston Respublikasining xalqaro shartnomasi qoidalari qo'llaniladi.

Davlat va uning organlari, boshqa tashkilotlar, mansabdar shaxslar, fuqarolik jamiyatni institutlari hamda fuqarolar Konstitutsiya va qonunlarga muvofiq ish yuritadilar.

16-modda.

Ushbu Konstitutsiyaning birorta qoidasi O'zbekiston Respublikasining huquq va manfaatlariga, ushbu Konstitutsiyaning birinchi bo'limga nazarda tutilgan asosiy prinsip va normalarga zara yetkazadigan tarzda talqin etilishi mumkin emas.

O'zbekiston Respublikasining qonunlari va boshqa normativ-huquqiy hujjatlar O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi asosida va uni ijro etish yuzasidan qabul qilinadi. Birorta qonun yoki boshqa normativ-huquqiy hujjat Konstitutsiyaning prinsip va normalarga zid bo'lishi mumkin emas.

IV bob. Tashqi siyosat

17-modda.

O'zbekiston Respublikasi xalqaro munosabatlarning to'la huquqlari sub'yektidir.

O'zbekistoning tashqi siyosati davlatlarning suveren tengligi, kuch ishlatsilmaslik yoki kuch bilan tahdid qilmaslik, chegaralarining buzilmasligi, davlatlarning hududiy yaxlitligi, nizolarni tinch yo'l bilan har etish, boshqa davlatlarning ichki ishlariha aralashmaslik prinsiplariga hamda xalqaro huquqning umume'tirof etilgan boshqa prinsip va normalarga asoslanadi.

18-modda.

O'zbekiston Respublikasi davlatlar va xalqaro tashkilotlar bilan ikki va ko'p tomonlarga munosabatlarni har taraflama rivojlantirishga qaratilgan tinchliksevar tashqi siyosatni amalga oshiradi.

O'zbekiston Respublikasi davlatning, xalqning oly manfaatlaridan, uning farovonligi va xavfsizligidan kelib chiqqan holda ittifoqlar tuzishi, hamdo'stiklarga va boshqa davlatlararo tuzilmalarga kirishi hamda ulardan chiqishi mumkin.

IKKINCHI BO'LIM. INSON VA FUQARONING ASOSIY HUQUQLARI, ERKINLIKHLARI VA BURCHLARI

V bob. Umumi y qoidalari

19-modda.

O'zbekiston Respublikasida insonning huquq va erkinliklari xalqaro huquqning umume'tirof etilgan normalarga binoan hamda ushbu Konstitutsiyaga muvofiq e'tirof etiladi va kafo-latlanadi. Inson huquq va erkinliklari har kimga tug'ilganidan boshlab tegishli bo'ladi.

O'zbekiston Respublikasida barcha fuqarolar bir xil huquq va erkinliklarga ega bo'lib, jinsi, irqi, millati, tili, dini, e'tiqodi, ijtimoiy kelib chiqishi, ijtimoiy mavqeidan qat'i nazar, qonun tengdirildi.

Imtiyozlar faqat qonunga muvofiq belgilanadi va ijtimoiy adolat prinsiplariga mos bo'lishi shart.

20-modda.

O'zbekiston Respublikasi fuqarosi va davlat bir-biriga nisbatan o'zaro huquq va majburiyatlar bilan bog'liqdir.

Insonning Konstitutsiya va qonunlarda mustahkamab qo'yilgan huquq va erkinliklari daxlsizdir hamda ulardan sud qarorlari mahrum etishga yoki ularni cheklab qo'yishga hech kim haqli emas.

Insonning huquq va erkinliklari bevosita amal qiladi. Insonning huquq va erkinliklari qonunlarning, davlat organlari, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari, ularning mansabdar shaxslari faoliyatining mohiyati va mazmunini belgilaydi.

Davlat organlari tomonidan insongaga qonun qonuniga qo'shilishiga qarab qonunlarning maqsadlarga erishish uchun yetarli bo'lishi kerak.

Inson bilan davlat organlaring o'zaro munosabatlarda yuzaga keladigan qonunchilikdagi barcha ziddiyatlar va noaniqliklar inson foydasiga talqin etiladi.

21-modda.

Har bir inson o'z shaxsini erkin kamol toptirish huquqiga ega. Hech kimga uning roziligidan qonunchilikda belgilanmagan majburiyatli mumkin emas.

Inson o'z huquq va erkinliklari amalga oshirishda boshqa shaxslarning, jamiyat hamda davlatning huquqlari, erkinliklari va qonunyu manfaatlariga putur yetkazmasligi shart.

Insonning huquq va erkinliklari faqat qonunga muvofiq va faqat konstitutsiyav tuzumni, aholining sog'lig'i, ijtimoiy axloqni, boshqa shaxslarning huquq va erkinliklari himoya qilish, jamoat xavfsizligini hamda jamoat tashkilotini ta'minlashga qarab qonun qonuniga qo'shilishiga ega.

Fuqarolikka ega bo'lish va uni yo'qotish asoslarini hamda tartibi qonun bilan belgilanadi.

VI bob. Fuqarolik

22-modda.

O'zbekiston Respublikasining butun hududida yagona fuqarolik o'rnatiladi.

O'zbekiston Respublikasining fuqaroligi, unga qanday asoslarida ega bo'lganidan qat'i nazar, hamma uchun tengdir.

Qoraqalpog'iston Respublikasining fuqarosi ayni vaqtida O'zbekiston Respublikasining fuqarosi hisoblanadi.

Fuqarolikka ega bo'lish va uni yo'qotish asoslarini hamda tartibi qonun bilan belgilanadi.

23-modda.

O'zbekiston Respublikasi o'z hududida ham, uning tashqarisida ham o'z fuqarolarni himoya qilish va ularga homiylik o'rsatishni kafolatlaydi.

O'zbekiston Respublikasi fuqarosi O'zbekistondan tashqariiga majburiy chiqarib yuborilishi yoki boshqa davlatga berib yuborilishi mumkin emas.

Davlat xorijda yashayotgan vatandoshlar bilan aloqalarni saqlab qolish hamda rivojlantirish to'g'risida xalqaro huquq normalariga muvofiq g'amxo'rlik qiladi.

24-modda.

O'zbekiston Respublikasi hududidagi chet el fuqarolaring va fuqaroligi bo'limgan shaxslarning huquq va erkinliklari xalqaro huquq normalariga muvofiq ta'minlanadi. Ular O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, qonunlari va xalqaro shartnomalari bilan belgilangan burchlarni ado etadilar.

VII bob. Shaxsiy huquq va erkinliklar

25-modda.

Yashash huquqi har bir insonning ajralmas huquqidir va u qonun bilan muhofaza qilinadi. Inson hayotiga suiqasd qilish eng og'ir jinoyatdir.

O'zbekiston Respublikasida o'lim jazosi taqiqlanadi.

26-modda.

Insonning sha'sni va qadr-qimmati daxlsizdir. Hech narsa ularni kamsitish uchun asos bo'lishi mumkin emas.

Hech qaynqoqqa solinishi, zo'ravonlikka, boshqa shafqat-siz, g'ayrimoniyo yoki inson qadr-qimmatini kamsituvchi muomologna yoxud jazoza duchor etilishi mumkin emas.

Hech kimda uning roziligidiz tibbiy va ilmiy tajribalar o'tkazilishi mumkin emas.

27-modda.

Har kim erkinlik va shaxsiz daxlsizlik huquqiga ega.

Hech kim qonunga asoslanmagan holda hibsga olinishi, ushlab turilishi, qamoqqa olinishi, qamoqda saqlanishi yoki uning ozodligi boshqacha tarzda cheklanishi mumkin emas.

Hibsga olishish, qamoqqa olishish va qamoqda saqlashga faqat sudning qaroriga ko'ra yo'l qo'yiladi. Shaxs sudning qarorisiz qirq sakkiz soatdan ortiq muddat ushlab turilishi mumkin emas.

Shaxsni ushslash chog'ida unga tushunarli tilda uning huquqlari va ushlab turilishi asoslarini tushuntrilishi shart.

28-modda.

Jinoyat sodir etganlikda ayblanayotgan shaxs uning aybi qonunda nazarda tutilgan tartibda oshkorra sud muhokamasi yo'l bilan isbotlanmaguncha va sudning qonuniy kuchga kirgan hukmi bilan aniqlamaguncha abyssiz deb hisoblanadi. Ayblanuvchiga o'zini himoya qilish uchun barcha imkoniyatlar bilan belgilanadi.

Aybdorlikka oid barcha shuhbalar, agar ularni bartaraf etish imkoniyatlariga tughagan bo'lsa, guman qilinuvchining, ayblanuvchining, sudlanuvchining yoki mahkumning foydasiga hal qilinishi kerak.

Guman qilinuvchi, ayblanuvchi yoki sudlanuvchi o'zining ayblanuvchiligi isbotlashi shart emas va istalgan vaqtida suket saqlash huquqidagi foydalaniman boshqalar.

Agar shaxsning o'zaybini tan olgani unga qarshi yagona dalil bo'lsa, va aybdor deb topilishi yoki jazoga tortilishi mumkin emas.

Ozodlikdan mahrum etilgan shaxslar o'ziga nisbatan insoniy muomalamada bo'linishi hamda inson shaxsiga xos bo'lgan sha'sni va qadr-qimmati hurmat qilinishi huquqiga ega.

Shaxsning sudlanganligi va bundan kelib chiqadigan huquqiy oqibatlar uning qarindoshlarini cheklash uchun asos bo'lishi mumkin emas.

29-modda.

Har kimga malakali yuridik yordam olish huquqi kafolatlanadi. Qonunda nazarda tutilgan hollarda yuridik yordam davlat hisobida o'rsatiladi.

Har bir shaxs jinoyat protsessining har qanday bosqichida, shaxs ushlanganida esa uning harakatlanish erkinligi huquqi amalda cheklangan paytdan e'tiboran o'z tanloviga ko'ra advokat yordamidan foydalaniman huquqiga ega.

Guman qilinuvchi, ayblanuvchi yoki sudlanuvchi ayblonvning mohipati va asoslarini to'g'risida xabarxon qilinish, unga qarshi yoki uning foydasiga guvohlik berayotgan shaxslarning so'roq qilinishi talab etish, tarjimon yordamidan foydalaniman huquqiga ega.

Qonunni buzgan holda olingen dalillardan odil sudlovni amalga oshirish chog'ida foydalaniman yo'l qo'yilmaydi.

Jinoyat uchun hukm qilingan har kim qonunda belgilangan tartibda hukmning yuqori turuvchi sud tomonidan qayta ko'rib chiqishi huquqiga, shuningdek, afv etish yoki jazoni yengil-lashtirish to'g'risida iltimos qilish huquqiga ega.

Huquqburzulardan jabrlanganlaning huquqlari qonun bilan muhofaza qilinadi. Davlat jabrlanganlarga himoyalanishni va odil sudlovdan foydalaniman ta'minlaydi, ularga yetkazilgan zararning o'rnini qoplanishi uchun shart-sharoitlar yaratadi.

30-modda.

Hech kim rasmiy e'lon qilinmagan qonun asosida hukm qilinishi, jazoga tortilishi, mol-mulkidan yoki biron-bir huquqidan mahrum etilishi mumkin emas.

Hech kim ayni bir jinoyat uchun takroran hukm qilinishi mumkin emas.

31-modda.

Har bir inson shaxsiy hayotining daxlsizligi, shaxsiy va oilavir sirga ega bo'lish, o'z sha'sni va qadr-qimmatini himoya qilish huquqiga ega.

Har kim yozishmalari, telefon orgali so'zlashuvlari, pochta, elektron va boshqa xabarlarini sir saqlanishi huquqiga ega. Ushbu huquqning cheklanishiga faqat qonunga muvofiq va sudning qaroriga asosan yo'l qo'yiladi.

32-modda.

Har bir inson o'z shaxsini erkin kamol toptirish huquqiga ega. Hech kimda uning roziligidan qonunchilikda belgilanmagan majburiyatli mumkin emas.

Inson o'z huquq va erkinliklari amalga oshirishda boshqa shaxslarning, jamiyat hamda davlatning huquqlari, erkinliklari va qonunyu manfaatlariga putur yetkazmasligi shart.

Insonning huquq va erkinliklari faqat qonunga muvofiq va faqat konstitutsiyav tuzumni, aholining sog'lig'i, ijtimoiy axloqni, boshqa shaxslarning huquq va erkinliklari himoya qilish, jamoat xavfsizligini hamda jamoat tashkilotini ta'minlashga qarab qonun qonuniga qo'shilishiga ega.

Fuqarolikka ega bo'lish va uni yo'qotish asoslarini hamda tartibi qonun bilan belgilanadi.

33-modda.

Har bir inson shaxsiy hayotining daxlsizligi, shaxsiy va oilavir sirga ega bo'lish, o'z sha'sni va qadr-qimmatini himoya qilish huquqiga ega.

Har kim yozishmalari, telefon orgali so'zlashuvlari, pochta, elektron va boshqa xabarlarini sir saqlanishi huquqiga ega. Ushbu huquqning cheklanishiga faqat qonunga muvofiq va sudning qaroriga asosan yo'l qo'yiladi.

34-modda.

Har bir inson o'z shaxsini erkin kamol toptirish huquqiga ega. Hech kimda uning roziligidan qonunchilikda belgilanmagan majburiyatli mumkin emas.

Insonning huquq va erkinliklari faqat qonunga muvofiq va faqat konstitutsiyav tuzumni, aholining sog'lig'i, ijtimoiy axloqni, boshqa shaxslarning huquq va erkinliklari himoya qilish, jamoat xavfsizligini hamda jamoat tashkilotini ta'minlashga qarab qonun qonuniga qo'shilishiga ega.

35-modda.

Har bir inson o'z shaxsini erkin kamol toptirish huquqiga ega. Hech kimda uning roziligidan qonunchilikda belgilanmagan majburiyatli mumkin emas.

Insonning huquq va erkinliklari faqat qonunga muvofiq va faqat konstitutsiyav tuzumni, aholining sog'lig'i, ijtimoiy axloqni, boshqa shaxslarning huquq va erkinliklari himoya qilish, jamoat xavfsizligini hamda jamoat tashkilotini ta'minlashga qarab qonun qonuniga

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI KONSTITUTSIYAVIY QONUNINING LOYIHASI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI KONSTITUTSIYASI TO'G'RISIDA

(Davomi. Boshlanishi 1, 2-sahifalarda).

Davlat o'qituvchilarining sha'ni va qadr-qimmatini himoya qilish, ularning ijtimoiy va moddiy farovonligi, kasbiy jihatdan o'sishi to'g'risida g'amxo'rlik qiladi.

53-modda.

Har kimga ilmiy, texnikaviy va badiiy ijob erkinligi, madaniyat yutuqlaridan foydalananish huquqi kafolatlanadi. Intellektual mulk qonun bilan muhofaza qilinadi.

Davlat jamiyatning madaniy, ilmiy va texnikaviy rivojanishi haqida g'amxo'rlik qiladi.

X bob. Inson hamda fuqaroning huquq va erkinliklari kafolatları

54-modda.

Insonning huquq va erkinliklарини та'minlash davlatning oly maqsadidir.

Davlat inson hamda fuqaroning Konstitutsiya va qonunlarda mustahkamlangan huquqlari va erkinliklari tа'minlaydi.

55-modda.

Har kim o'z huquq va erkinliklari qonunda tа'cijolanmagan barcha usullar bilan himoya qilishga haqli.

Har kimga o'z huquq va erkinliklari sud orqali himoya qilish, davlat organlarining hamda boshqa tashkilotlarning, ular mansabdor shaxslarining qonuna xilof qarorlari, harakatlari va harakatsizligi ustidan suda shikoyat qilish huquqi kafolatlanadi.

Har kimga buzilgan huquq va erkinliklari tiklash uchun uning ishi qonunda belgilangan muddatlarda vakolati, mustaqil hamda xolis sud tomonidan ko'rib chiqilishi huquqi kafolatlanadi.

Har kim O'zbekiston Respublikasining qonunchiligiga va xalqaro shartnomalariga muvofiq, agar davlatning huquqiga himoyaga doir barcha ichki vositalaridan foydalanim bo'lingan bo'lsa, insonning huquq va erkinliklari himoya qiluvchi xalqaro organlarga murojaat etishiga haqli.

Har kim davlat organlarining yoxud ular mansabdor shaxslarining qonunga xilof qarorlari, harakatlari yoki harakatsizligi tufayli yetkazilgan zararning o'rni davlat tomonidan qoplanishi huquqiga ega.

56-modda.

Inson huquqlari bo'yicha milliy institutlar inson huquqlari va erkinliklari himoya qilishning mayjud shakllari hamda vositalarini to'ldiradi, fuqarolik jamiyatini rivojlanishiga va inson huquqlari madaniyatini yuksaltirishga ko'maklashadi.

Davlat inson huquqlari bo'yicha milliy institutlar faoliyatini tashkil etish uchun shart-sharoitlar yaratadi.

57-modda.

Mehnatga layoqatsiz va yolg'iz keksalar, nogironligi bo'lgan shaxslar hamda aholining ijtimoiy jihatdan ehtiyojmand boshqa to'qinotlari davlat himoyasidir.

Davlat aholining ijtimoiy jihatdan ehtiyojmand toifalarining turmush sifatini oshirishga, jamiyat va davlat hayotida to'laqonli ishtirok etishi uchun ularga shart-sharoitlar yaratishga hamda ularning asosiy hayotiy ehtiyojlarini mustaqil ravishda ta'minlash imkoniyatlari kengaytarishga qaratilgan choralarни ko'radi.

Davlat nogironligi bo'lgan shaxslarning ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy sohalari ob'yektlari va xizmatlaridan to'laqonli foydalaniши uchun shart-sharoitlar yaratadi, ularning ishqga joylashishiga, ta'limga olishiga ko'maklashadi, ularga zarur bo'lgan axborotni qo'shilishiga olib imkoniyatini tа'minlaydi.

58-modda.

Xotin-qizlar va erkaklar teng huquqlidirlar.

Davlat xotin-qizlar va erkaklarga jamiyat hamda davlat ishlari boshqarishda, shuningdek, jamiyat va davlat hayotining boshqa sohalarida teng huquq va imkoniyatlarni tа'minlaydi.

XI bob. Fuqarolarning burchlari

59-modda.

Barcha fuqarolar Konstitutsiyada belgilab qо'yilgan burchlari bajaradilar.

60-modda.

Fuqarolar Konstitutsiya va qonunlarga roya etishga, boshqa insonlarning huquqlari, erkinliklari, sha'ni va qadr-qimmatini hurmat qilishga majburdirlar.

61-modda.

Fuqarolar O'zbekiston xalqining tarixiy, ma'naviy, madaniy, ilmiy va tabiyi merozini asrab-avaylashi shart.

Tarixiy, ma'naviy, madaniy, ilmiy va tabiyi meroz davlat tomonidan muhofaza qilinadi.

62-modda.

Fuqarolar atrof tabiyi muhitga ehtiyojkorona munosabatda bo'lishga majburdirlar.

63-modda.

Fuqarolar qonun bilan belgilangan soliqlar va yig'implarni to'lashi shart.

Soliq va yig'implarni addolati bo'lishi hamda fuqarolarning konstitutsiyaviy huquqlarini amalga oshirishiga to'sqinlik qilmasligi kerak.

64-modda.

O'zbekiston Respublikasini himoya qilish O'zbekiston Respublikasi har bir fuqarosining burchidi. Fuqarolar qonundan belgilangan tartibda harbiy yoki muqobil xizmatni o'tashga majburdirlar.

UCHINCHI BO'LIM. JAMIyat VA SHAXS

XII bob. Jamiyatning iqtisodiy negizlari

65-modda.

Fuqarolar farovonligini oshirishga qaratilgan O'zbekiston

iqtisodiyotining negizini xilma-xil shakllardagi mulk tashkil etadi. Davlat bozor munosabatlari rivojlanish va halol raqobat uchun shart-sharoitlar yaratadi, iste'molchilarning huquqlari ustuvorligini hisobga oigan holda iqtisodiy faoliyat, tadbirdorlik va mehnat qilish erkinligini kafolatlaydi.

O'zbekiston Respublikasida barcha mulk shakllarining teng huquqligi va huquq jihatdan himoya qilinishi ta'minlanadi.

Xususiy mulk daxlsizdir. Mulkdor o'z mol-mulkidan qonunda nazarda tutilgan hollardan va tartibdan tashqari hamda sunding xaroriga asoslanmagan holda mahrum etilishi mumkin emas.

66-modda.

Mulkdor o'ziga tegishli bo'lgan mol-mulkka o'z xohishicha egalik qiladi, undan foydalanaadi va uni tasarruf etadi. Mol-mulkdan foydalananish atrof-muhitga zarar yetkazmasligi, boshqa shaxslarning, jamiyat va davlatning huquqlarini hamda qonuniy manfaatlarini buzmasligi kerak.

67-modda.

Davlat quylay investitsiyaviy va ishbilarmonlik muhitini ta'minlaydi.

Tadbirkorlar qonunchilikka muvofiq har qanday faoliyatni amalga oshirishga va o'z faoliyatni yo'nalishlarini mustaqil ravishda tanlashsha haqli.

O'zbekiston Respublikasi hududida iqtisodiy makon birligi, tovarlar, xizmatlar, mehnat resurslari va molyaviy mablag'larning erkin harakatlanishi kafolatlanadi.

Monopol faoliyat qonun bilan tartibga solinadi va cheklanadi.

68-modda.

Yer, yer osti boyliklari, suv, o'simlik va hayvonot dunyosi hamda boshqa tabiiy resurslar umummilliy boylikdir, ularidan oqilona foydalananish zarur va ular davlat muhofazasidadir.

Yer qonunda nazarda tutilgan hamda undan oqilona foydalaniши va uni umummilliy boylik sifatida muhofaza qilishni ta'minlovchi shartlar asosida va tartibda xususiy mulk bo'lishi mumkin.

XIII bob. Fuqarolik jamiyatni institutlari

69-modda.

Fuqarolik jamiyatni institutlari, shu jumladan, jamaot birlashmalari va boshqa nodavlat notijorat tashkilotlari, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari, ommaviy axborot vositalari fuqarolik jamiyatining asosini tashkili etadi.

Fuqarolik jamiyatni institutlarining faoliyati qonunga muvofiq amalga oshiriladi.

70-modda.

O'zbekiston Respublikasida kasaba uyushmalari, siyosiy partiylari, olimlarning jamiyatlari, xotin-qizlar tashkilotlari, faxriyalar, yoshlar va nogironligi bo'lgan shaxslar tashkilotlari, ijodiy uyushmalar, ommaviy harakatlari hamda fuqarolarning boshqa birlashmalari jamaot birlashmalari sifatida e'tirof etiladi.

Jamaot birlashmalarini tarqatib yuborish, ularning faoliyatini taqiqlab yoki cheklab qo'yish faqat sud qarori asosidagina amalga oshiriladi.

71-modda.

Konstitutsiyaviy tuzumni zo'rlik bilan o'zgartirishni maqsad qilib qo'yuvchi, O'zbekistonning davlat suverenitetiga, hududiy xazlitligiga va xavfsizligiga qarshi chiquvchi, urushni, ijtimoiy, milliy, irqiy hamda diniy adovatni targ'ib qiluvchi, fuqarolarning konstitutsiyaviy huquqlari va erkinliklari, aholining sog'lig'iغا, ijtimoiy axloqqa tajovuz qiluvchi siyosiy partiyalarning, boshqa nodavlat notijorat tashkilotlarning, shuningdek, milliy va diniy birlashmalari qarshi tashkilotlarning, harbiylashtirilgan birlashmalarning tashkil etishi va faoliyati taqiqlanadi. Maxfiy jamiyatlar va birlashmalar tashkil etish taqiqlanadi.

72-modda.

Davlat nodavlat notijorat tashkilotlarning huquqlari va qonuniy manfaatlariga riyoa etilishini ta'minlaydi, ularga jamiyat hayotida ishtirok etish uchun teng huquq imkoniyatlarni yaratadi.

Davlat organlari va mansabdor shaxslarning nodavlat notijorat tashkilotlari faoliyatiga aralashishiga, shuningdek, nodavlat notijorat tashkilotlarning davlat organlari va mansabdor shaxslar faoliyatiga aralashishiga yo'l qo'yilmaydi.

73-modda.

Kasaba uyushmalari xodimlarning ijtimoiy-iqtisodiy huquqlarini va manfaatlarini ifoda etadilar va himoya qiladilar. Kasaba uyushmalari a'zo bo'lishi xitiyoridir.

74-modda.

Siyosiy partiylar turli ijtimoiy tabaqqa va guruhlarning siyosiy irodasini ifodalaydilar va o'zlarining demokratik yo'l bilan saylab qo'yilan vakkariy orgali davlat hokimiyatini tuzishda ishtirok etadilar. Siyosiy partiylar o'z faoliyatining moliyalashtirilishi manbalari haqida O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasiga yoki va vakolat bergan organga belgilangan tartibda oshkora hisobotlar taqdim etadilar.

75-modda.

Diniy tashkilotlar davlatdan ajratilgan hamda qonun oldida teng huquqligiga va teng huquqliliga.

Davlat qonundan belgilangan tartibda faoliyat ko'rsatayotgan diniy tashkilotlar faoliyatining erkinligini kafolatlaydi.

XIV bob. Oila, bolalar va yoshlar

76-modda.

Oila jamiyatning asosiy bo'g'inidir hamda u jamiyat va davlat muhofazasidadir.

Nikoh O'zbekiston xalqining an'anaviy olivay qadriyatlariga, nikolhanuvchilarning ixtiyoriy roziligidiga va teng huquqliliga asoslanadi.

Davlat oilaning to'laqonli rivojanishi uchun ijtimoiy, iqtisodiy, huquqiy va boshqa shart-sharoitlar yaratadi.

77-modda.

Ota-onalar va ularning o'rnni bosuvchi shaxslar o'z farzandlarini voyaga yetguning qadar boqishi, ularning tarbiysi, ta'limga olishi, sog'iom, to'laqonli va har tomonlama kamol topishi xususida g'amxo'rlik qilishga majburdirlar.

Davlat va jamiyat yetim bolalarni hamda ota-onasining va siyosiyidan mahrum bo'lgan bolalarni boqishni, tarbiyalashni, ularning ta'limga olishini, sog'iom, to'laqonli va har tomonlama kamol topishini ta'minlaydi, shu maqsadda xayriya faoliyatini rag'batlantiradi.

78-modda.

Fazardonlar ota-onasining nasl-nasabi va fuqarolik holatidan qat'i nazar, qonun oldida tengdirildilar.

Bolaning huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarini ta'minlash hamda himoya qilish, uning jismoniy, aqiliy va madaniy jihatdan to'laqonli rivojanishi uchun eng yaxshi shart-sharoitlarni yaratish davlatning majburiyatidir.

79-modda.

Davlat yoshlarning shaxsiy, siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy, madaniy, ekologik huquqlari himoya qilinishini ta'minlaydi, ularning jamiyat va davlat hayotida faoliyotga ishtirok etishini rag'batlantiradi.

Davlat yoshlarning intellektual, ijodiy, jismoniy va axloqiy jihatdan shakllanishi hamda rivojanishi uchun, ularning ta'limga olishiga, sog'lig'i saqlashga, uy-joyga, ishga joylashishga, bandlik va dam olishga bo'lgan huquqlarini amalga oshirish uchun shart-sharoitlar yaratadi.

80-modda.

Voyaga yetgan mehnatga layoqatli farzandlar o'z ota-onalari haqida g'amxo'rlik qilishga majburdirlar.

XV bob. Ommaviy axborot vositalari

81-modda.

Ommaviy axborot vositalari erkindir va qonunga muvofiq ish olib boradilar.

Davlat ommaviy axborot vositalari faoliyatining erkinligini, ularning axborot izlash, olish, undan foydalananish va uni tarqatishga bo'lgan huquqlari amalga oshirishiga kafolatlaydi.

Ommaviy axborot vositalari o'zi taqdim etadigan axborotning ishonchliigi uchun javobgardir.

82-modda.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI KONSTITUTSIYAVIY QONUNINING LOYIHASI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

KONSTITUTSIYASI TO'G'RISIDA

(Davomi. Boshlanishi 1, 2, 3-sahifalarda).

94-modda.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasini mutlaq vakolatlari quydigilardan iborat:

1) O'zbekiston Respublikasi Davlat budgetining ijo etilishi ustidan nazorati amalga oshirish;

2) O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasining hisobotini ko'rib chiqish;

3) O'zbekiston Respublikasi Prezidentining taqdigmiga binoan O'zbekiston Respublikasi Bosh vaziri nomzodini ko'rib chiqish va ma'qullah;

4) O'zbekiston Respublikasi Bosh vazirining mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy jihatdan rivojlantrishning dolzarb masalalari yuzasidan, shuningdek, Vazirlar Mahkamasi a'zolarining o'z faoliyatini yuzasidan hisobotlarini eshitish;

5) O'zbekiston Respublikasi Prezidentining taqdigmiga binoan O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi a'zoligiga nomzodlarni ko'rib chiqish va ma'qullah;

6) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining mamlakat ijtimoiy-iqtisodiy hayotining eng muhim masalalari bo'yicha har yilgi ma'rurasini eshitish;

7) davlat organlarining mansabdar shaxslariga parlament so'rovini yuborish va parlament nazoratinning boshqa shakllarini amalga oshirish;

8) O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasi Spikeri va uning o'rinoslarini, qo'mitalarning raislari va ularning o'rinoslarini saylash;

9) O'zbekiston Respublikasi Bosh prokurorining taqdigmiga binoan O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasi deputatini daxlsizlik huquqidan mahrum etish to'g'risidagi masalalarni hal etish;

10) o'z faoliyatini tashkil etish va palataning ichki tartib-qoidalar bilan bog'liq masalalar yuzasidan qarorlar qabul qilish;

11) siyosiy, ijtimoiy-iqtisodiy hayot sohasidagi u yoki bu masalalar yuzasidan, shuningdek, davlatning ichki va tashqi siyosati masalalari yuzasidan qarorlar qabul qilish;

12) ushu Konstitutsiya va qonunlarda nazarda tutilgan boshqa vakolatlarni amalga oshirish.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasi o'zini o'z tarqatib yuborish to'g'risida deputatlar umumiy sonining kamida uchdan ikki qismidan iborat ko'pchilik ovozi bilan qaror qabul qilishi mumkin.

95-modda.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Senati mutlaq vakolatlari quydigilardan iborat:

1) O'zbekiston Respublikasi Prezidentining taqdigmiga binoan O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyaviy sudini, Oliy sudini, Sudaylar oly kengashini, respublika korruptsiyaga qarshi kurashish organining rahbarini va respublika monopoliyaga qarshi kurashish organining rahbarini saylash;

2) O'zbekiston Respublikasi Prezidentining taqdigmiga binoan O'zbekiston Respublikasi Bosh prokurori va O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasini raisi lavozimlariga nomzodlarni ko'rib chiqish hamda ma'qullah;

3) O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan taklit etilgan O'zbekiston Respublikasi Davlat xavfsizlik xizmati raisi lavozimiga nomzod yuzasidan maslahatlashuvlar o'tkazish;

4) O'zbekiston Respublikasi Prezidentining taqdigmiga binoan O'zbekiston Respublikasining chet davlatlardagi va xalqaro tashkilotlar huzuridagi diplomatik hamda boshqa vakolatxonalarini rahbarlarini tayinlash va ularni lavozimidan ozod etish;

5) O'zbekiston Respublikasi Prezidentining taqdigmiga binoan O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki boshqaruvining raisini, Oliy Majlisining Qonunchilik palatasiga kiritish orqali amalga oshiriladi.

6) O'zbekiston Respublikasi Prezidentining vazirlarini va boshqa respublika iyo etuvchi hokimiyat organlarini tuzish hamda tugatish to'g'risidagi farmonlarni tasdiqlash;

7) O'zbekiston Respublikasi Prezidentining taqdigmiga binoan amnistiya to'g'risidagi hujjalarni qabul qilish;

8) O'zbekiston Respublikasi Bosh prokurorining, O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki boshqaruvini raisining hisobotlarini eshitish;

9) O'zbekiston Respublikasining chet davlatlardagi va xalqaro tashkilotlar huzuridagi diplomatik hamda boshqa vakolatxonalarini rahbarlarini tayinlash va ularni lavozimidan ozod etish;

10) davlat organlarining mansabdar shaxslariga parlament so'rovini yuborish va parlament nazoratinning boshqa shakllarini amalga oshirish;

11) mahalliy davlat hokimiyati vakillik organlariga o'z faoliyatini amalga oshirishda ko'maklashish;

12) mahalliy davlat hokimiyati vakillik organlarining qarorlarini, ular qonunchilik normalariga muvofiq bo'lmagan taqdirda, bekor qilish;

13) O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Senati Raisini va uning o'rinoslarini, qo'mitalarning raislari va ularning o'rinoslarini saylash;

14) O'zbekiston Respublikasi Bosh prokurorining taqdigmiga binoan O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Senati a'zosini daxlsizlik huquqidan mahrum etish to'g'risidagi masalalarni hal etish;

15) o'z faoliyatini tashkil etish va palataning ichki tartib-qoidalar bilan bog'liq masalalar yuzasidan qarorlar qabul qilish;

16) siyosiy, ijtimoiy-iqtisodiy hayot sohasidagi u yoki bu masalalar yuzasidan, shuningdek, davlat ichki va tashqi siyosati masalalari yuzasidan qarorlar qabul qilish;

17) Qonunchilik palatasi targatib yuborilgan davra O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining qonunlarni qabul qilishga doir vakolatlarini bajarish, bundan Konstitutsiya va konstitutsiyaviy qonunlar mustasno;

18) ushu Konstitutsiya va qonunlarda nazarda tutilgan boshqa vakolatlarni amalga oshirish.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Senati o'zini o'z tarqatib yuborish to'g'risida senatorlar umumiy sonining kamida uchdan ikki qismidan iborat ko'pchilik ovozi bilan qaror qabul qilishi mumkin.

96-modda.

Vakolat muddati tugagach, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasi va Senati tegishinchada yangi chaqiriq Qonunchilik palatasi va Senati ish boshlaguniga qadar o'z faoliyatini davom etirib turadi.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlis Qonunchilik palatasi va Senatining birinchi majlislari tegishinchada Qonunchilik palatasiga saylovdan keyin ikki oydan kechiktirmay va Senat tarkib topganidan keyin bir oydan kechiktirmay Markaziy saylov komissiyasi tomonidan chaqiriladi.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasi majlislari sessiyalar davrida o'tkaziladi. Sessiyalar, qoida tariqasida, sentabrnning birinchi ish kundan boshlab kelgusi yilning iyun oy oxirgi ish kuniga qadar o'tkaziladi.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Senati majlislari zaruratga qarab, lekin yiliga kamida uch marta o'tkaziladi.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlis palatalarining majislari, agar ular ishda barcha deputatlar, senatorlar umumiy sonining yarmidan ko'pi ishtirok etayotgan bo'lsa, vakolati hisoblanadi.

Konstitutsiyaviy qonunlarni qabul qilishda barcha deputatlar, senatorlar umumiy sonining kamida uchdan ikki qismi ishtirok etishi shart.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasi va Senatining qo'shma majislari, shuningdek, ularning organlari majislardan, qo'shma majislari O'zbekiston Respublikasi Prezidenti, Bosh vazir, Vazirlar Mahkamasining a'zolari, Konstitutsiyaviy sudi, Oliy sud, Sudaylar oly kengashi raislar, Bosh prokuror, Markaziy bank boshqaruvining raisi ishtirok etishlari mumkin. O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasi va uning organlari majislardan, qo'shma majislari O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Senati va uning organlari majislardan Qonunchilik palatasi Spikeri ishtirok etishi mumkin.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasi va Senati alohida-alohida majis o'tkazadilar.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlis Qonunchilik palatasi va Senatining qo'shma majislari O'zbekiston Respublikasi Prezidenti qasamyod qilganda, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasi deputatini daxlsizlik huquqidan mahrum etish to'g'risidagi masalalarni hal etish;

10) o'z faoliyatini tashkil etish va palataning ichki tartib-qoidalar bilan bog'liq masalalar yuzasidan qarorlar qabul qilish;

11) siyosiy, ijtimoiy-iqtisodiy hayot sohasidagi u yoki bu masalalar yuzasidan, shuningdek, davlatning ichki va tashqi siyosati masalalari yuzasidan qarorlar qabul qilish;

12) ushu Konstitutsiya va qonunlarda nazarda tutilgan boshqa vakolatlarni amalga oshirish.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasi o'zini o'z tarqatib yuborish to'g'risida deputatlar umumiy sonining kamida uchdan ikki qismidan iborat ko'pchilik ovozi bilan qabul qilishi mumkin.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasi Spikeri:

1) Qonunchilik palatasining majislardan qarorlar qabul qilishi;

2) Qonunchilik palatasi muhokamasiga kiritiladigan masalalarni tayyorlashga umumiy rahbarlik qiladi;

3) Qonunchilik palatasi qo'mitalari va komissiyalarining faoliyatini muvofiq qilishib boradi;

4) O'zbekiston Respublikasi qonunlarning va Qonunchilik palatasi qarorlarining ijrosi ustidan nazorati tashkil etidi;

5) parlamentlararo aloqalarni amalga oshirish ishlarga hamda xalqaro parlament tashkilotlari ishi bilan bog'liq Qonunchilik palatasi guruhlarining faoliyatiga rahbarlik qiladi;

6) O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Senati, boshqa davlat organlari, chet davlatlar, xalqaro va boshqa tashkilotlari bilan o'zaro munosabatlarda Qonunchilik palatasi nomidan ish ko'radi;

7) Qonunchilik palatasi qarorlarini imzolayıd;

8) ushu Konstitutsiya va qonun hujjalarni nazarda tutilgan boshqa vakolatlarni amalga oshiradi.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasi Spikeri farmovishlar chiqaradi.

97-modda.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasi va Senati o'z vakolatlari qiritingan masalalar yuzasidan qarorlar qabul qiladi.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlis Qonunchilik palatasi va Senatining qo'shma majislari O'zbekiston Respublikasi Prezidenti mamlakat ijtimoiy-iqtisodiy hayotining, ichki va tashqi siyosating eng muhim masalalar yuzasidan nutq so'zlagini, chet davlatlarning rahbarlari nutq so'zlagini Qonunchilik palatasi Spikeri ishtirok etishi shart.

Qonunchilik tashhabbusi huquqiga O'zbekiston Respublikasi Prezidenti, davlat hokimiyatining olyi vakillik organi orqali Qoraqalpog'iston Respublikasi, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasi deputatlar, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining a'zolari, O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyaviy sudi, Oliy sudi va Bosh prokurori ham o'z vakolatlarini jumlasiga kiritilgan masalalar bo'yicha qonunchilik tashhabbusi huquqiga egadir.

Qonunchilik tashhabbusi huquqiga O'zbekiston Respublikasi Prezidenti, davlat hokimiyatining olyi vakillik organi orqali Qoraqalpog'iston Respublikasi, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Senati, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Inson huquqlari bo'yicha vakili (ombudsman), O'zbekiston Respublikasi Markaziy saylov komissiyasi qonunchilik takliflarni qonunchilik tashhabbusi tartibida O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasiga kiritishga haqlidir.

Qonunchilik tashhabbusi huquqiga O'zbekiston Respublikasi Prezidenti, davlat hokimiyatining olyi vakillik organi orqali Qoraqalpog'iston Respublikasi, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Senati, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Inson huquqlari bo'yicha vakili (ombudsman), O'zbekiston Respublikasi Markaziy saylov komissiyasi qonunchilik takliflarni qonunchilik tashhabbusi tartibida O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasiga kiritishga haqlidir.

Qonunchilik tashhabbusi huquqiga O'zbekiston Respublikasi Prezidenti, davlat hokimiyatining olyi vakillik organi orqali Qoraqalpog'iston Respublikasi, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Senati, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Inson huquqlari bo'yicha vakili (ombudsman), O'zbekiston Respublikasi Markaziy saylov komissiyasi qonunchilik takliflarni qonunchilik tashhabbusi tartibida O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasiga kiritishga haqlidir.

Qonunchilik tashhabbusi huquqiga O'zbekiston Respublikasi Prezidenti, davlat hokimiyatining olyi vakillik organi orqali Qoraqalpog'iston Respublikasi, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Senati, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Inson huquqlari bo'yicha vakili (ombudsman), O'zbekiston Respublikasi Markaziy saylov komissiyasi qonunchilik takliflarni qonunchilik tashhabbusi tartibida O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasiga kiritishga haqlidir.

Qonunchilik tashhabbusi huquqiga O'zbekiston Respublikasi Prezidenti, davlat hokimiyatining olyi vakillik organi orqali Qoraqalpog'iston Respublikasi, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Senati, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Inson huquqlari bo'yicha vakili (ombudsman), O'zbekiston Respublikasi Markaziy saylov komissiyasi qonunchilik takliflarni qonunchilik tashhabbusi tartibida O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasiga kiritishga haqlidir.

Qonunchilik tashhabbusi huquqiga O'zbekiston Respublikasi Prezidenti, davlat hokimiyatining olyi vakillik organi orqali Qoraqalpog'iston Respublikasi, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Senati, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Inson huquqlari bo'yicha vakili (ombudsman), O'zbekiston Respublikasi Markaziy saylov komissiyasi qonunchilik takliflarni qonunchilik tashhabbusi tartibida O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasiga kiritishga haqlidir.

Qonunchilik tashhabbusi huquqiga O'zbekiston Respublikasi Prezidenti, davlat hokimiyatining olyi vakillik organi orqali Qoraqalpog'iston Respublikasi, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Senati, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Inson huquqlari bo'yicha vakili (ombudsman), O'zbekiston Respublikasi Markaziy saylov komissiyasi qonunchilik takliflarni qonunchilik tashhabbusi tartibida O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasiga kiritishga haqlidir.

Qonunchilik tashhabbusi huquqiga O'zbekiston Respublikasi Prezidenti, davlat hokimiyatining olyi vakillik organi orqali Qoraqalpog'iston Respublikasi, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Senati, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Inson huquqlari bo'yicha vakili (ombudsman), O'zbekiston Respublikasi Markaziy saylov komissiyasi qonunchilik takliflarni qonunchilik tashhabbusi tartibida O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasiga kiritishga haqlidir.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI KONSTITUTSIYAVIY QONUNINING LOYIHASI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI KONSTITUTSIYASI TO'G'RISIDA

(Davomi. Boshlanishi 1, 2, 3, 4-sahifalarda).

11) O'zbekiston Respublikasi Bosh prokurorini, O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasi raisini O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisining Senati ma'qullaganidan keyin lavozimga tayinlaydi va ularni lavozimidan ozod etadi;

12) O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisining Senati bilan maslahatlashuvlardan keyin O'zbekiston Respublikasi Davlat xavfsizlik xizmati raisini lavozimga tayinlaydi va uni lavozimidan ozod etadi;

13) O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisining Senatiga O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyaviy sudi, O'zbekiston Respublikasi Oly sudi, O'zbekiston Respublikasi Sudalar oly kengashi tarkiblariga nomzodlarni, shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki boshqaruvining raisi, respublika korrupsiyaga qarshi kurashish organizing rahbari va respublika monopoliyaga qarshi organizing rahbari lavozimlariga nomzodlarni taqdirm etadi;

14) O'zbekiston Respublikasi Sudalar oly kengashining taqdimga binoan viloyatlar va Toshkent shahar sudari raislarini va rais o'rinosbosarlarni, O'zbekiston Respublikasi Harbiy sudi raisini tayinlaydi va lavozimidan ozod etishga haql;

15) viloyatlar hokimlarini va Toshkent shahar hokimini tayinlaydi hamda lavozimidan ozod etadi. Konstitutsiyani, qonunlarni buzgan yoki hokim sha'ni va qadr-qrimmatiga dog' tushiradigan xatti-harakat sodir etgan tuman va shahar hokimlarini O'zbekiston Respublikasi Prezidenti o'z qarori bilan lavozimidan ozod etishga haql;

16) respublika ijro etuvchi hokimiyat organlarining va hokimlarning hujjalariňn ijtimaati, bekor qiladi; O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi majlislarida raislik qilishga haql;

17) O'zbekiston Respublikasining qonunlarini imzolaydi va e'lon qiladi; qonunni o'z e'tirozlar bilan takroran muhokama qilish va ovoza qo'yish uchun O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisiga qaytarishga haql;

18) O'zbekiston Respublikasiga hujum qilinganda yoki ta-jovuzdan bir-birini mudofaa qilish yuzasidan tuzilgan shartnomma majburiyatlarini bajarish zaruriyati tug'ilganda urush holati, umumiy yoki qisman safarbarlik e'lon qiladi va qabul qilgan qarorini uch kun ichida O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisiga palatalarining tasdig'iga kiritadi;

19) alohida hollarda (real tashqi xavf, ommaviy tartibsziliklar, yirik halokat, tabiy ofat, epidemiyalar) fuqarolarning xavfsizligini ta'minlashni ko'zlab, O'zbekiston Respublikasining butun hududida yoki uning ayrim joyalarida favqulodda holat joriy etadi va qabul qilgan qarorini uch kun ichida O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisining palatalarini tasdig'iga kiritadi. Favqulodda holat joriy etish shartlari va tartibi qonun bilan belgilanadi;

20) O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlarining Oly Bosh qo'mondoni hisoblanadi, Qurolli Kuchlarning oly qo'mondonlarini tayinlaydi va lavozimidan ozod etadi, oly harbiy unvonlar beradi;

21) O'zbekiston Respublikasining ordenlari, medallari va yorlig'i bilan mukofotlari, O'zbekiston Respublikasining malakaviy va faxriy unvonlarini beradi;

22) O'zbekiston Respublikasining fuqaroligiga va siyosiy boshpana berishga oid masalalarini hal etadi;

23) amnistya to'g'risidagi hujjalarni qabul qilish haqida O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisining Senatiga taqqidnomalar kiritadi va O'zbekiston Respublikasining sudari tomonidan hukm qilingan shaxslarni afv etadi;

24) O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Xavfsizlik kengashini tuzadi va unga boshchilik qiladi, o'z vakolatlari amalga oshirilishini ta'minlash maqsadida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasini, shuningdek O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi maslahat-kengash organlarini va bosha organlarini shakkantiradi;

25) ushu Konstitutsiya va qonunlarda nazarda tutilgan boshqa vakolatlarni amalga oshiradi;

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti o'z vakolatlarni bajarishni davlat organlariga yoki mansabdar shaxslarga topshirishga haql emas.

110-modda.

O'zbekiston Respublikasining Prezidenti Konstitutsiyaga va qonunlarga asoslanib hamda ularni ijro etish yuzasidan respublikaning butun hududida majburiy kuchga ega bo'lgan farmonlar, qarorlar va farmoyishlar chiqaradi.

111-modda.

Qonunchilik palatasini yoki Senat tarkibida ularning normal faoliyatiga tahdid soluvchi hal qilib bo'lmaydigan ixtiyoflar yuz berganda yoxud ular bir necha marta O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasiga zid qarorlar qabul taqdisida, shuningdek Qonunchilik palatasini bilan Senat o'rtaasida O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisining normal faoliyatiga tahdid soluvchi hal qilib bo'lmaydigan ixtiyoflar yuz berganda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyaviy sudi bilan bamaslahat qabul qilgan qarori asosida O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisining Qonunchilik palatasini, Senati tarqatib yuborilishi mumkin.

O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisining Qonunchilik palatasi, Senati tarqatib yuborilgan taqdirda yangi saylov uch oy mobaynida o'tkaziladi.

O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisining Qonunchilik palatasi va Senati favqulodda holat amal qilishi davrida tarqatib yuborilishi mumkin emas.

112-modda.

O'zbekiston Respublikasining amaldagi Prezidenti o'z vazifalarini bajarja olmaydigan holatlarda uning vazifa va vakolatlari vaqtincha O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisini Senati Raisining zimmasiga yuklatiladi, bunda uch oy muddat ichida qonunga to'liq muvoqif holda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti saylov o'tkaziladi.

113-modda.

Vakolati tugusli munosabati bilan iste'foga chiqqan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti umridd O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisini Senati a'zosi lavozimini egallaydi.

XX bob. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi

114-modda.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi ijro etuvchi hokimiyati amalga oshiradi. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi O'zbekiston Respublikasi Bosh vaziri, uning o'rinosbosarlari va vazirlardan iborat. Qoraqalpog'iston Respublikasi hukumatining boshlig'i Vazirlar Mahkamasi tarkibiga o'z lavozimi bo'yicha kiradi.

Vazirlar Mahkamasi o'z faoliyatini ijro etuvchi hokimiyat faoliyatining O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan belgilanadigan asosiy yo'nalishlari doirasisda amalga oshiradi.

115-modda.

1) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi: samarali iqtisodiy, ijtimoiy, soliq va budjet siyosati amalga oshirilishi, ilm-fan, madaniyti, ta'lim, sog'iqliqi saqlashni hamda iqtisodiyotning va ijtimoiy sohaning boshqa tarmoqlarini rivoj-lantirishga doir dasturlarning ishlab chiqilishi hamda bajarilishi uchun javobgar bo'lad;

2) barqaror iqtisodiy o'sishni, makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlash, kambag' allikni qisqartirish, aholi uchun munosib tur mush sharotlarni yaratish, oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash, quylay investitsiyaviy muhitni yaratish, hududlarni kompleks va barqaror rivojlantrish bo'yicha choralar ko'radi;

3) aholini, shu jumladan, nogironligi bo'lgan shaxslarni ijtimoiy himoya qilish tizimining samarali faoliyat ko'rsatishini ta'minlaydi;

4) atrof-muhitni muhofaza qilish, tabiiy boyliklarni va biologik xilma-xillikni saqlash, iqlim o'zgarishiga, epidemiyalarga, pandemiyalarga qarshi kurashish hamda ularning oqibatlarini yumshatish sohalarda yagona davlat siyosati amalga oshirilishi ta'minlaydi;

5) yoshlarga oid davlat siyosatinining amalga oshirilishini ta'minlaydi, oilani qo'llab-quvvatlash, mustahkamlash va himoya qilish, an'anaviy olibay qadriyatlarini saqlash bo'yicha choralar ko'radi;

6) fuqarolarning iqtisodiy, ijtimoiy rivojlantrish hamda iqtisodiy sherliklik dasturlarini ishlab chiqish va amalga oshirishda ularning ishtiroy etishini ta'minlaydi;

7) fuqarolarning iqtisodiy, ijtimoiy hamda boshqa huquqlari va qonuniy manfaatlarni himoya qilish bo'yicha chora-tadbirlarni amalga oshiradi;

8) O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi va qonunlari, Oly Majlis palatalari qarorlari, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmonlari, qarorlari va farmoyishlari ijrosini ta'minlaydi;

9) ijro etuvchi hokimiyat organlari ishini muvoqiflashiradi va yo'naltiradi, ularning faoliyati ustidan qonunda belgilangan tartibda nazoratni amalga oshiradi;

10) ijro etuvchi hokimiyat organlaringa ishida ochiqlik va shaffoliklari, qonuniylik va samadarolikni ta'minlash, ularning faoliyatida korrupsiya holatlariga qarshi kurashish, davlat xizmatlarining sifatini oshirish va ulardan foydalanan imkoniyatini kengaytirish bo'yicha choralar ko'radi;

11) O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisining Qonunchilik palatasiga mamlakat ijtimoiy-iqtisodiy hayotining eng muhim masalalarini yuzasidan har yilgi ma'ruzalarini taqdim etadi;

12) ushu Konstitutsiya va qonunlarda nazarda tutilgan boshqa vakolatlarni amalga oshiradi.

116-modda.

Vazirlar Mahkamasi konstitutsiyaviy normal doirasida va qonunchilikka muvoqif O'zbekiston Respublikasining butun hududidagi barcha organlar, korxonalar, muassasalar, tashkilotlar, mansabdar shaxslar va fuqarolar tomonidan bajarilishi majburiy bo'lgan qarorlar va farmoyishlar chiqaradi.

Vazirlar Mahkamasi o'z faoliyatida O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisini va O'zbekiston Respublikasi Prezidenti oldida javobgardi.

Vazirlar Mahkamasi yangi saylangan O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisini oldida o'z vakolatlarni zimmasidan soqit qiladi, biroq Vazirlar Mahkamasing yangi tarkibi shakkantirilgungina qadar O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qaroriga muvoqif o'z faoliyatini davom ettirib turadi.

117-modda.

O'zbekiston Respublikasi Bosh vaziri:

1) Vazirlar Mahkamasi faoliyatini tashkil etadi va unga rahbarlik qiladi, uning samarali ishlashi uchun shaxsan javobgar bo'lad;

2) Vazirlar Mahkamasing majlislarida raislik qiladi, uning qarorlarini imzolaydi;

3) xalqaro munosabatlarda O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi nomidan ish ko'radi;

4) O'zbekiston Respublikasi qonunlarda nazarda tutilgan boshqa vazifalarni bajaradi.

118-modda.

O'zbekiston Respublikasi Bosh vaziri nomzodi O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisini palatalarining mansabdar shaxslari saylangandan va organlari shakkantandira so'ng bir oy ichida qabul qiladi, biroq Vazirlar Mahkamasing yangi tarkibi shakkantirilgungina qadar O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan qabul qiladi;

1) Vazirlar Mahkamasing yangi tarkibi iste'foga chiqqanidan keyin bir oy ichida Qonunchilik palatasini ko'rib chiqishi va ma'qullashi uchun O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan qabul qiladi;

2) ushu Konstitutsiya va qonunlarda nazarda tutilgan boshqa vakolatlarni amalga oshiradi.

119-modda.

1) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi a'zolari parlement so'rovlariga va Qonunchilik palatasini tarkibini yoki a'zosining o'sozni iste'foga chiqarishga haql;

2) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasing a'zolari parlement so'rovlariga va Qonunchilik palatasini tarkibini yoki a'zosining o'sozni iste'foga chiqarishga haql;

3) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasing a'zolari parlement so'rovlariga va Qonunchilik palatasini tarkibini yoki a'zosining o'sozni iste'foga chiqarishga haql;

4) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasing a'zolari parlement so'rovlariga va Qonunchilik palatasini tarkibini yoki a'zosining o'sozni iste'foga chiqarishga haql;

5) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasing a'zolari parlement so'rovlariga va Qonunchilik palatasini tarkibini yoki a'zosining o'sozni iste'foga chiqarishga haql;

6) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasing a'zolari parlement so'rovlariga va Qonunchilik palatasini tarkibini yoki a'zosining o'sozni iste'foga chiqarishga haql;

7) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasing a'zolari parlement so'rovlariga va Qonunchilik palatasini tarkibini yoki a'zosining o'sozni iste'foga chiqarishga haql;

8) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasing a'zolari parlement so'rovlariga va Qonunchilik palatasini tarkibini yoki a'zosining o'sozni iste'foga chiqarishga haql;

9) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasing a'zolari parlement so'rovlariga va Qonunchilik palatasini tarkibini yoki a'zosining o'sozni iste'foga chiqarishga haql;

10) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasing a'zolari parlement so'rovlariga va Qonunchilik palatasini tarkibini yoki a'zosining o'sozni iste'foga chiqarishga haql;

11) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasing a'zolari parlement so'rovlariga va Qonunchilik palatasini tarkibini yoki a'zosining o'sozni iste'foga chiqarishga haql;

12) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasing a'zolari parlement so'rovlariga va Qonunchilik palatasini tarkibini yoki a'zosining o'sozni iste'foga chiqarishga haql;

13) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasing a'zolari parlement so'rovlariga va Qonunchilik palatasini tarkibini yoki a'zosining o'sozni iste'foga chiqarishga haql;

14) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasing a'zolari parlement so'rovlariga va Qonunchilik palatasini tarkibini yoki a'zosining o'sozni iste'foga chiqarishga haql;

15) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasing a'zolari parlement so'rovlariga va Qonunchilik palatasini tarkibini yoki a'zosining o'sozni iste'foga chiqarishga haql;

16) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasing a'zolari parlement so'rovlariga va Qonunchilik palatasini tarkibini yoki a'zosining o'sozni iste'foga chiqarishga haql;

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI KONSTITUTSIYAVIY QONUNINING LOYIHASI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI KONSTITUTSIYASI TO'G'RISIDA

(Davomi. Boshlanishi 1, 2, 3, 4, 5-sahifalarda).

O'zbekiston Respublikasi Markaziy saylov komissiyasining raisi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining taqdimiga binoan komissiya a'zolari orasidan besh yillik muddatga komissiya ikki muddatdan ortiq O'zbekiston Respublikasi Markaziy saylov komissiyasining raisi etib saylanishi mumkin emas.

XXIII bob. Sud hokimiysi**130-modda.**

O'zbekiston Respublikasida odil sudlov faqat sud tomonidan amala oshiriladi.

O'zbekiston Respublikasida sud hokimiysi qonun chiqaruvchi va iro etuvchi hokimiyatdan, siyosiy partiyalardan, fuqarolik jamiyatining boshqa institutlaridan mustaqil holda ish yuritadi.

131-modda.

O'zbekiston Respublikasida sud tizimi va sudlar faoliyatining tartibi qonun bilan belgilanadi.

Favqulodda sudlar tuzishga yo'l qo'yilmaydi.

132-modda.

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyavivi sudi qonun chiqaruvchi va iro etuvchi hokimiyat hujjalarning Konstitutsiyaga muvofiqligi to'g'risidagi ishlarni ko'radi.

Konstitutsiyavivi sudi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining taqdimiga binoan O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisining Senati tomonidan O'zbekiston Respublikasi Sudalar oly kengashi tavyisa etgan siyosat va huquq sohasidagi mutaxassislardan orasidan, Qoraqalpog'iston Respublikasi vakilini qo'shgan holda saylanadi.

Konstitutsiyavivi sudning sudalar qayta saylanish huquqisiz o'n yillik muddatga saylanadi.

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyavivi sudi o'z tarkibidan O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyavivi sudning raisini va uning o'rinbosarini besh yillik muddatga saylaydi.

133-modda.

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyavivi sudi:

1) O'zbekiston Respublikasi qonunlarining va O'zbekiston Respublikasi Oly Majlis palatalari qarorlarining, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmonlari, qarorlar va farmonishlarining, hukumat, mahalliy davlat hokimiyati organlari qarorlarining, O'zbekiston Respublikasi davlatlararo shartnomaviy va boshqa majburiyatlarining O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasiga muvofiqligini aniqlaydi;

2) O'zbekiston Respublikasining Prezidenti tomonidan imzolanganiga qadar – O'zbekiston Respublikasi konstitutsiyavivi qonunlarining, ratifikasiya qilish to'g'risidagi O'zbekiston Respublikasi qonunlari O'zbekiston Respublikasining Prezidenti tomonidan imzolanganiga qadar – O'zbekiston Respublikasi xalqaro shartnomalarining O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasiga muvofiqligini aniqlaydi;

3) Referendumga chiqarilayotgan masalalarning O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasiga muvofiqligi to'g'risida xulosa beradi;

4) Qoraqalpog'iston Respublikasi Konstitutsiyasining O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasiga, Qoraqalpog'iston Respublikasi qonunlarining O'zbekiston Respublikasining qonunlariga muvofiqligi to'g'risida xulosa beradi;

5) O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi va qonunlari normalari sharh beradi;

6) O'zbekiston Respublikasi Oly sudining muayyan ishda qo'llanilishi lozini bo'lgan normativ-huquqiy hujjalarning O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasiga muvofiqligi to'g'risida sudlar tashabbusi bilan kiritilgan murojaatni ko'rib chiqadi;

7) Konstitutsiyavivi sudish ishlarni yuritish amaliyotini umumlashtirish natijalarini yuzasidan har yili O'zbekiston Respublikasi Oly Majlis palatalariga va O'zbekiston Respublikasi Prezidentiga mamlakatdagi konstitutsiyavivi qonuniylarning holati to'g'risida axborat taqdim etadi;

8) O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi va qonunlari bilan berilgan vakolati doirasida boshqa ishlarni ko'rib chiqadi.

Fuqarolar va yuridik shaxslar, agar sud orqali himoya qilishning boshqa barcha vositalaridan foydalanib bo'lingan bo'lsa, sudda ko'rib chiqilishi tugallangan muayyan ishda sud tomonidan o'ziga nisbatan qo'llanilgan qonunning Konstitutsiyaga muvofiqligi to'g'risidagi shikoyat bilan O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyavivi sudiga murojaat qilishga haqli.

Konstitutsiyavivi sudning qarori rasmiy e'lon qilingan kundan e'tiboran kuchga kiradi.

Konstitutsiyavivi sudning qarori qat'iy va uning ustidan shikoyat qilinishi mumkin emas.

Konstitutsiyavivi sudni tashkil etish va uning faoliyati tartibi qonun bilan belgilanadi.

134-modda.

O'zbekiston Respublikasi Oly sudi fuqarolik, jinoi, iqtisodiy va ma'muriy sud ishlarni yuritish sohasida sud hokimiyatining oly organi hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasi Oly sudi tomonidan qabul qilingan hujjalarni qat'iy hisoblanadi va O'zbekiston Respublikasining butun hujjalishi majburiyidir.

O'zbekiston Respublikasi Oly sudi quiy sudlarning sudlov faoliyati ustidan nazorat olib borish huquqiga ega.

O'zbekiston Respublikasi Oly sudining raisi va uning o'rinbosari O'zbekiston Respublikasi Prezidentining taqdimiga binoan O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisining Senati tomonidan besh yillik muddatga saylanadi. Ayni bir shaxs surunksiga ikki muddatdan ortiq O'zbekiston Respublikasi Oly sudining raisi, rais o'rinbosari etib saylanishi mumkin emas.

135-modda.

O'zbekiston Respublikasi Sudalar oly kengashi sudalar hamjamiyatining mustaqil organi bo'lib, u sudyalar korpusining shakllantirilishi, sud hokimiyati mustaqilligining konstitutsiyavivi prinsipi roya etilishini ta'minlaydi.

O'zbekiston Respublikasi Sudalar oly kengashi raisi va uning

o'rinbosari O'zbekiston Respublikasi Prezidentining taqdimiga binoan O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisining Senati tomonidan besh yillik muddatga saylanadi. Ayni bir shaxs surunksiga ikki muddatdan ortiq O'zbekiston Respublikasi Sudalar oly kengashi tashkil etish kengashining raisi, rais o'rinbosari etib saylanishi mumkin emas.

O'zbekiston Respublikasi Sudalar oly kengashini tashkil etish va uning faoliyati tartibi qonun bilan belgilanadi.

136-modda.

Sudalar mustaqildirlar, faqat Konstitutsiya va qonunga bo'ysunadilar. Sudalarning odil sudlovni amalga oshirishga doir faoliyatiga har qanday tarzda aralashishga yo'l qo'yilmaydi va bunday aralashish qonunga muvofiq javobgarlikka sabab bo'laadi. Sudalar muayyan ishlar bo'yicha hisobdar bo'lmaydi.

Sudalar daxlsizdir.

Davlat sudyaning va uning oila a'zolarining xavfsizligini ta'minlaydi.

Sudani muayyan ishning muhokamasidan chetlashtirishga, uning vakolatlarini bekor qilishga yoki to'xtatish turishga, boshqa lavozimga o'kazishga faqat qonunda belgilangan tartibda va asoslarga ko'ra yo'l qo'yiladi. Sudning qayta tashkil etilishi yoki tutagilishi sudanyi lavozimidan ozod etish uchun asos bo'lib xizmat qilishi mumkin emas.

Sudalar senator, davlat hokimiyati vakillik organlaring depotabi bo'lishi mumkin emas.

Sudalar siyosiy partiyalarning a'zosi bo'lishi, siyosiy harakatlarda ishtirok etishi, shuningdek, ilmiy, ijodiy va pedagogik faoliyatdan tashqari haq to'lanadigan boshqa faoliyat turlari bilan shug'ullanishi mumkin emas.

137-modda.

Hamma sudlarda ishlar ochiq ko'rildi. Ischlarni yopiq majlisda tinglashga qonunda belgilangan hollardagina yo'l qo'yildi.

138-modda.

Sud hokimiyatining hujjalari barcha davlat organlari va boshqa tashkilotlar, mansabdar shaxsler hamda fuqarolar uchun majburiyidir.

139-modda.

O'zbekiston Respublikasida sud ishlarni yuritish o'zbek tilida, qoraqalpoq tilida yoki muayyan joydagisi ko'pchilik aholi so'zlashadigan tilda yoxud qonunga muvofiq boshqa tilda olib boriladi. Sud ishlari olib borilayotgan tilni bilmaydigan suuda qatnashuvchi shaxslarning tarjimon orqali ish materiallari bilan to'la tanishish va sud ishlardagi ishtirok etish huquqi hamda sudda ona tilida so'zlash huquqi ta'minlanadi.

140-modda.

Sudlarning faoliyatini moliyalashtirish faqat O'zbekiston Respublikasining Davlat budgetidan amalga oshiriladi hamda u odil sudlovni to'liq va mustaqil amalga oshirish imkoniyatini ta'minlashi kerak.

XXIV bob. Advokatura**141-modda.**

Jismoniy va yuridik shaxslarga malakali yuridik yordam ko'rsatish uchun advokatura faoliyat ko'satadi.

Advokatura faoliyati qonuniylig, mustaqillik va o'zini o'zi boshqarishni prinsiplariga asoslanadi.

Advokaturani tashkil etish va uning faoliyati tartibi qonun bilan belgilanadi.

142-modda.

Advokat o'z kasbiy vazifalarini amalga oshirayotganda uning faoliyatiga aralashishga yo'l qo'yilmaydi.

Advokatga o'z himoyasidagi shaxs bilan moneliksiz va xoli uchrashish, maslahatlar berish uchun shart-sharoitlar ta'minlanadi.

Advokat, uning sha'ni, qadr-qimmati va kasbiy faoliyati davlat himoyasida bo'laadi va qonun bilan muhofaza qilinadi.

XXV bob. Prokuratura**143-modda.**

O'zbekiston Respublikasi hududida qonunlarning aniq va bir xilda bajarilishi ustidan nazoratni O'zbekiston Respublikasining Bosh prokurori va unga bo'ysunuvchi prokurorlar amalga oshiradi.

144-modda.

Prokuratura organlarning yagona markazlashtirilgan tizining O'zbekiston Respublikasining Bosh prokurori boshchilik qiladi.

Qoraqalpog'iston Respublikasining prokurori O'zbekiston Respublikasining Bosh prokurori bilan kelishilgan holda Qoraqalpog'iston Respublikasining oly vakillik organi tomonidan tayinlanadi.

Viloyatlarning prokurorlari, tuman va shahar prokurorlari O'zbekiston Respublikasining Bosh prokurori tomonidan tayinlanadi.

O'zbekiston Respublikasi Bosh prokurorining, Qoraqalpog'iston Respublikasi prokurorining, viloyat, tuman va shahar prokurorlarining vakolat muddati – besh yil.

Ayni bir shaxs surunksiga ikki muddatdan ortiq O'zbekiston Respublikasining Bosh prokurori lavozimini egallashi mumkin emas.

145-modda.

O'zbekiston Respublikasining prokuratura organlari o'z vakolatlarini boshqa davlat organlari, o'zga tashkilotlardan, mansabdar shaxslardan mustaqil ravishda, faqat O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasiga va qonunlarga bo'ysunang holda amalga oshiradi.

Prokurorlar o'z vakolatlarini davrida siyosiy partiyalarga va siyosiy maqsadlarni ko'zlovchi boshqa jamoat birlashmalariga a'zolikni to'xtatib turadilar.

Prokuratura organlarini tashkil etish, ularning vakolatlari va faoliyat ko'rsatish tartibi qonun bilan belgilanadi.

146-modda.

O'zbekiston Respublikasi hududida jinoyatchilikka qarshio shurash bo'yicha tezkor-qidiruv, tergov va boshqa maxsus vazifalar mustaqil ravishda bajaruvchi xususiy tashkilotlar, jamoat birlashmalari va ularning bo'limalarini tuzish hamda ularning faoliyat ko'rsatishi taqilangan.

Qonuniylii va huquqiy taribotni, fuqarolarning huquqlari va erkinliklarini himoya qilishda huquqni muhofaza qiluvchi organlar-jamoat tashkilotlari va fuqarolar yordam ko'rsatishlari mumkin.

XXVI bob. Moliya, pul va bank tizimi**147-modda.**

O'zbekiston Respublikasi o'zining yagona moliya, pul va bank tizimiga ega.

148-modda.

O'zbekiston Respublikasining Davlat budgeti respublika budgetidan, Qoraqalpog'iston Respublikasi budgetidan va mahalliy budgetlardan iboratdir.

O'zbekiston Respublikasining Davlat budgetini shakllantirish hamda iro etish tartib-taomillari ochiqlik va shaffoflik prinsiplari asosida amalga oshiriladi.

Fuqarolar va fuqarolik jamiyatini instituti O'zbekiston Respublikasi Davlat budgetining shakllantirilishi hamda iro etish ustidan jamoatchilik nazoratini amalga oshiradi.

Fuqarolarning hamda fuqarolik jamiyatini instituti larining budget jarayonida ishtirok etishi tartibi va shakllari qonun bilan belgilanadi.

149-modda.

O'zbekiston Respublikasi hududida yagona soliq tizimi amal qilinadi. Soliqlarni joriy qilish huquqi O'zbekiston Respublikasining Oly Majlisiga tegishlidir.

150-modda.

O'zbekiston Respublikasi pul birligi so'mdir. So'm O'zbekiston Respublikasining butun hududida yagona cheklanmagan qonuniy to'lov vositasidir.

O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki O'zbekiston Respublikasining hududida qonuniy to'lov vositalari sifatida pul belgilari muomalaga kiritishda va ularni muomaladan chiqarishda mutlaq huquqqa egadir.

151-modda.

O'zbekiston Respublikasining bank tizimi O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankidan va banklardan iboratdir.

O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki pul-kredit va valyuta siyosatini ishtirok chiqadi hamda amalga oshiradi.

Kattaqo'rg'ondag'i ishlari qachon yakunlanadi?

(Davomi. Boshlanishi 1-sahifada).

Shundan 14 milliard 639 million so'mdan ortiq mablag' ichki yo'llarini ta'mirlash, 400 million so'm elektr energiyasi ta'minotini yaxshilash uchun yo'naltirish, 22 ta mahalla aholisini ichimlik suvi bilan ta'minlash uchun 29 milliard 155 million so'm mablag' sarflanadi. Qarorda belgilanganidek, pudratchi tashkilotlar "Shaffor qurilish" milliy axborot tizimi orqali o'tkazilgan tenderda aniqlangan va 22 ta mahalladan 18 tasi ni ichimlik suvi bilan ta'minlash g'olibligini bitta korxona qo'lga kiritgan. Toza ichimlik suvi kelishi xabarini eshitgan aholi boshida xursand bo'lgan, ammo qish bo'yini kovlab tashlangan yo'llarda harakatlanish noqslay bo'imoda.

- Mahallamiz aholisi 20 metrgacha bo'lgan yer osti suvini qo'lba usuldagagi pishma kranlarni yordamida olib iste'mol qiladi, - deydi tumandagi Tarnov mahallasi raisi Nurali Rajabov. - Afsuski, suv tarkibida ko'z bilan ko'rish mumkin bo'lgan hasharotlar va salomatlikka salbiy ta'sir qiluvchi boshqa moddalar bo'lganligi uchun viloyat sanitariya xizmati tomonidan bu suv iste'molga yaroqsiz deb topilan. Ammo boshqa qo'loj yo'qligidan shu suvni qaynatib iste'mol qilardik. Prezident qarori qabul qilinib, mahallamiz dasturga kiritilganda, birinchini navbatda toza ichimlik suvi keltirilishi tarafdir bo'dik. Mahallamizga 7,5 kilometr ichimlik suvi tarmog'i tortish va 1 ta yangi suv inshooti qurish belgilandi. Tanlovda g'olib bo'lgan korxona 2022 yilning 20 dekabrda ishni boshladi, ammo hamma joyni kovlab tashlab, quvur yotqizish ishlari kechikdi. Qish kunlarida bu odamlarning ishga, o'qishga borishlari, yo'da harakatlanishida anchra qiyinchilik tug'dirdi. Kunlar isishi bilan yana ishlari boshlandi. Hozir transformator keldi, elektr energiyasi tarmog'i tortildi, 6,5 kilometr ichimlik suvi tarmog'i tortildi, aholiga tarmog tortish ishlari endi boshlanadi. Dasturga asosan, ichki yo'llarni asfaltlash ham belgilangan, lekin kovlash va tarmog tortish ishlari yakunlangandan keyin yo'l asfalt qilin ekan.

Tumandagi mahallalarda eng og'ir masalardan biri aholini toza ichimlik suvi bilan ta'minlash hisoblanadi. Tuman markazidann olisa joylashgan aholi punktlaridan markazlashgan toza ichimlik suvi bilan ta'minlash rejalashtirilgandi, ammo ishlari haligacha yakunlangani yo'q.

- Ishni 2022-yil 20-dekabrda boshlaganmiz va 102,5 kilometr ichimlik

suvi tarmog'i tortish vazifasini olganimiz, - deydi "OQDARYO BUNYODKOR QURUVCHI SERVIS" mas'uliysi cheklangan jamiyatni rahbari Avaz Murodullayev. - Texnikadan unumli foydalanan maqsadida quvur yotqizish uchun xandaqlarni kovalb chiqidik. Rejaga asosan buyurtma qilingan qurvuni keltirib, asosiy tarmoq tortish ishlari Navro'z bayramigacha yakunlash rejalashtirilgandi. Ammo joriy yil yanvar oyidagi anomal sovuq tufayli ishlari kechikdi, qolaversa, Jizzax viloyatidan keltiriladigan polietilen quvurlarda ham biroz uzilish bo'ldi. Hozir rejadagi 10 ta suv minorasi keltirilib, 5 ta suv inshooti o'rnatalib, asosiy va aholiga tarmoq tortish ishlari 70-80 foizga bajarlidi. Hozir suv hisoblagich o'rnatalish ishlari boshlanmoqda. Belgilangan vazifani aprel oyida yakunlab, xonadonlarni toza ichimlik suvi bilan ta'minlash niyatidamiz.

Tumanda elektr energiyasi yaxshilash bo'yicha Qirg'iz mahallasida 2 ta transformator, 76 ta temir-beton ustunlar o'rnatilib, 2 kilometr tarmoq tortilgan. Ya'ni, bu boradagi belgilangan vazifa bajarilgan, ammo ichimlik suvi va yo'l qurilishida ogosqoliklar bor.

- Tumandagi 18 ta mahallada ichimlik suvi ta'minotini yaxshilash loylarini "OQDARYO BUNYODKOR QURUVCHI SERVIS" mas'uliysi cheklangan jamiyat yutib olgan, - deydi Kattaqo'rg'on tuman hokimligi bosh mutaxassis Bekzod Normurodov. - Yuqorida aytilgan 18 ta mahallada 81 kilometrdan ortiq quvur yotqizish uchun xandaqlar kavlangan, katta qismiga quvur tashlangan va yana keltirilmoqda. Hozirgacha 97 ming aholi toza ichimlik suvi bilan ta'minlangan bo'lsa, dastur asosida qo'shimcha 45 ming aholining suv ta'minoti yaxshiladi. Natijada tuman aholisining qariyb 50 foizi toza ichimlik suvi bilan ta'minlangan. 9 ta mahallada 28,5 kilometr ichki yo'ni ta'mirlash tanlovida "NEW TECH SAMARKAND" mas'uliysi cheklangan jamiyat qo'lib bo'lgan. Jamiyat tomonidan Vayrot, Jumaboy, Moybulloq, Andoqsoy mahallalarida 11 kilometrdan ortiq yo'ni ta'mirlash ishlari to'liq yaxshiladi. Buningdek, Buxondor mahallasida 2,5 kilometr yo'lda asos ishlari amalga oshirilmoqda. Kumushqirg'oq, Yangiqiyot, Omonboyko'pri, Jizmonsoy mahallalarida 14 kilometredan ortiq yo'ni ta'mirlash ishlari endi boshlanmoqda. Yo'ni ta'mirlash ishlarining kechishi asosan suv tarmog'i o'tkazishga bog'liq. Suv tarmoqlari tortish ishlari yakunlangach, yo'llarni asfaltlashga kirishiladi.

**O'ktam XUDOYBERDIYEV,
Fazliddin RO'ZIBOYEV (surat).**

"NURONIY" JAMG'ARMASIGA DAVLAT SUBSIDIYASI

ajratish tizimi joriy etiladi

Keyingi yillarda yoshlar tarbiyasi, oilaviy munosabatlarda nuroniylarning tajribasidan unumli foydalishan o'z samsarasi beryapti. Davlatimiz rahbarining joriy yil 11-mart kuni "Keksa avlod vakillarini har tomonlama qo'llab-quvvatlash hamda ularning ijtimoiy faolligini oshirishga doir qo'shishcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi qaroriga bu ishlarni yanada keng targ'ib qilish va tizimli tashkil etishga qaratilgani bilan ahamiyatl bo'ldi.

- Prezidentimiz tomonidan imzolangan ushbu qaror mamlakatimizda keksa avlod vakillariga bo'lgan alohida e'tiborning yana bir yorqin ifodasidir, - deydi viloyat Nuroniylar jamoatchilik kengashi raisi Shuhrat Negmatov. - E'tiborli, ushbu qaror bilan joriy yil 1-apreldan boshlab "Nuroniy" jamg'amasiga davlat subsidiyasi ajratish tizimi joriy etiladi. Endilikda "Bir nuroniy o'n yoshga mas'ul" tamoyili hamda "Nuroniy har bir oilaga mas'ul" loyihasi asosida faoliyat olib borgan va ibjobji natijalarga erishgan nuroniylar "Nuroniy" jamg'armasi mablag'lari hisobidan rag'batlanirib boriladi.

Shuningdek, qaror asosida korxona va tashkilotlardagi "Faxriylar kengashlari", fuqarolari yig'inalridagi "Keksalar maslahati" guruhlarining faoliyati kuchaytirilib, yangicha mazmun-mohiyat bilan boyitilgan holda izchil davom ettiriladi. "Bir nuroniy o'n yoshga mas'ul" tamoyiliq muvofigi, yoshlar har bir mahalladagi faol nuroniylarga, "Nuroniy har bir oilaga mas'ul" loyihasi asosida muammoli oilalarning har biriga "Keksalar maslahati" guruhlarining bir nafardon a'zosi birkirtiladi. Mahallalarda faoliyat yuritayotgan "Keksalar maslahati" guruhlari rahbarlari har chorakda bazaviy hisoblash miqdorining ikki baravari miqdorida rag'batlaniriladi.

"Bir nuroniy o'n yoshga mas'ul" tamoyili asosida yoshlarni to'g'ri yo'la boshlash, ularda kasb-hunar, mehnat ko'nikmalarini shakllantirishda nuroniylarning o'gtillari qo'l kelmoga. Xususan, o'tgan 2022-yil viloyatimizda 1728 nafar nuroniy 15922 nafar tarbiyasi og'ir, ma'naviy ko'makka muhajo, uyushmagan va ihsiz yoshlarning

15210 nafarinan muammolarini ijobiy hal etdi. Ajralish yoqasidagi oillarini yarashtirish, aka-uka, qarindosh-urug'lar orasidagi ginalarni bartaraf qilishda yoshi ulug' insonorlari alohida jonbozlik ko'rsatayti. Ularning sa'y-harakatlar bilan 316 ta notinch, ajralish yoqasidagi oila yarashtirildi.

Albatta, keksalarning imkoniyatlardan umumli foydalish bilan birga, ularning maroqli hordiq chiqarishi, sog'lig'i tilkash, moddiy va ma'naviy manfaatdorligini oshirish ham'e'tiborda. O'tgan yil 28476 nafar nuroniylar Toshkent, Buxoro, Shahrisabz, Xiva, Urganch shaharlaridagi muqaddas qadamjolar va ziyoratgohlarga sayohatga olib borildi. Qolaversa, 5491 nafar ijtimoiy himoya muhajo keksalar, jumladan, 290 nafar yakka-yolg'iz yashaydigan nuroniylar sanatoriylarda sog'lomlashtirildi, 140 ming 534 nafar keksa avlod vakilli bepul bibray ko'rikdan o'tkazildi. Bayramlarda ularning holdan xabar olinadi. Kerakli tibbiy yordamlar uchun imkoniyatlardan yaratiladi. Ta'kidlash lozimki, insonga e'tibor eng avvalo, nuroniylarga ko'sratilayotgan g'amxo'rlikda o'z aksini topyapti.

Qarorda belgilanganidek, joriy yilda keksa avlodni ijtimoiy qo'llab-quvvatlash, ularni sog'lomlashtirish, bo'sh vaqtinari mazmunli o'tkazish, ijtimoiy hayotdagi faoliyotlari oshirish borasidagi ishlar salmog'i yanada ortadi.

S.MARDIYEV.

Uyingizga quyosh paneli o'rnatdingizmi?

Prezidentimzing "2023-yilda qayta tiklanuvchi energiya manbalarini va energiya tejovchi texnologiyalarni joriy etishni jadallashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qaroriga ko'ra, Kattaqo'rg'on tumanida jami quvvati 220 MWt bo'lgan quyosh elektr stansiyasini qurish rejalashtirilgan. Yil yakuniga qadar birinch bosqichda 100 MWt ishga tushiriladi.

Viloyat hokimligidan olingan ma'lumotlarga ko'ra, joriy yil boshidan buyon 403 ta ijtimoiy soha ob'yeqtida 6,35 MWt quvvatl quyosh panelari va 12 ming litr quyosh suv isitish uskulalari o'rnatilgan. Tadbirkorlarning bina va inshootlarida 1,81 MWt, ko'p qavatl uylarda 20 kWt va aholi xonadonlarda 3,41 MWt quyosh panelari ishga tushirildi. Shuningdek, xonadonlarda 4,4 ming litr hajmdagi quyosh suv isitish uskulalari o'rnatilishi ta'minlandi. 2023-yil yakuniga qadar quvvati 2,4 MWt bo'lgan ikkita kichik gidroelektr stansiyasi ishlaydi.

Shuningdek, Samarcand shahrida 124 ta, Bulung'ur tumanida 22 ta, Oqdaryoda 27 ta, Payariqda 33 ta, Paxtachi tumanida esa 35 ta ijtimoiy soha ob'yeqtariga quyosh panelari o'rnatildi.

Shuningdek, Samarcand shahrida 11 nafr tadbirkor o'z bino va inshootlariga quyosh panelari o'rnatgan bo'lsa, Narpayda 11 nafr, Nuroboda 10 nafr hamda Urgut tumanida 6 nafr tadbirkor xuddi shunday qurilmalardan foydalana boshladi. Ammo Toyloq tumanida 13 ta quyosh panelari o'rnatilishi kerak bo'lgan holda bugungi kungacha birorta ham tadbirkor energiya tejovchi uskulalaridan foydalangan yo'q. Bu ko'sratik Kattaqo'rg'on

va Past Darg'om tumanida 6 foiz, Oqdaryoda esa 4 foizni tashkil qilmoqda.

Viloyatimizda aholi xonadonlarda kichik quvvatdagi qayta tiklanuvchi energiya manbalarini o'rnatishorasida ham ishlar qoniqarli emas. Bu ko'rsatkich Samarcand shahrida 202 ta, Narpay tumanida 125 ta, Payariqda 66 ta aholi xonadonlari ga quyosh panelari o'rnatilgan bo'lsa, Bulung'ur tumanida 9,9 foiz, Nuroboda 9,8 foiz, Ishtixonda 8,9 foizga bajarilgan, xolos.

Prezident qaroriga ko'ra, joriy yilda foydalishiga topshiriladigan ko'p qavatl uylariga qayta tiklanuvchi energiya manbalari bilan ta'minlash ko'zda tutilgan. Bu yil viloyatda yangi 16 ta ko'p qavatl uya quyosh panelari o'rnatish rejalashtirilgan. Hozirgacha faqat Samarcand shahridagi bitta ko'p kvartirli uy-joyining tominga quyosh panelari o'rnatildi. Shuningdek, Narpay, Urgut, Oqdaryo tumanlarida qurilishi davom etayotgan ko'p qavatl uylarga ham qayta tiklanuvchi energiya manbalari o'rnatildi.

Elektr energiyasini tejash maqsadida 166 ta

ob'yeqt, shundan, 75 ta maktabgacha ta'lim, 69 ta maktab hamda 22 ta sog'lioniq saqlash muassasining issiqlik ta'minoti ko'mirga moslashtirildi. Joriy yilning I choragiда 300 ta, I yarim yillikda 523 ta ob'yeqtida ishlar to'liq yakunlandi. 19 ta issiqxonada, 2 ta g'ishti va 5 ta ohak ishlab chiqaruvchi korxona ko'mirga o'tkazildi. Birinchi yarim yillikda 56 ta, yil yakuniga qadar esa 150 ta ob'yektida ishlar to'liq yakunlandi.

Darg'om kanalining Urgut, Toyloq, Samarcand hamda Past Darg'om tumanlari hududidan oqib o'tuvchi qismida 16 ta kichik gidroelektr stansiyalari quriladi. 10,9 MWt quvvatga ega bo'lgan mazkur stansiyalarning ikkitasi yil yakuniga qadar ishga tushirilsa, qolganlari 2024-yil dekabr oyidan boshlab elektr energiyasi bera boshlaydi.

Mazkr ishlar amalga oshirilgach, elektr tarmoqlaridagi texnologik yo'qotishlari yil yakuniga qadar 2,5 foizga qisqartirib, 100,9 million kWt soat elektr energiya tejadaladi.

D.O'TAMURODOV.

REKLAMA, E'LONLAR, BILDIRISHLAR / Gazetamiz haftada uch marta - seshanba, payshanba va shanba kunlari chop etiladi / Gazetada chop etilayotgan reklama va e'lонlar tezkor, samarali va hamyonbop / MUROJAAT UCHUN TELEFON: 66-233-91-56

DA'VOLAR BO'LSA...

Samarcand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Jodayev Farrux Farxonovich notarial idorasida marhum Nurmatov Uljaboy Bozorovichga (2021-yil 28-sentabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Xodjayev Farrux Farxonovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarcand shahri Chuqur yo'li ko'chasi, 9-“B” uy.

Toyoq tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Hasanov Alovidдин G'iyosiddin (G'iyosiddin G'iyosiddin o'g'li notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Toyoq tumanı Toyoq shaharchasi.

Samarcand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Ahmedova Farangiz Aslamovna notarial idorasida marhum Xodijimatov Djuraboyga (1994-yil 31-dekabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Ahmedova Farangiz Aslamovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarcand shahri Lutfiy ko'chasi, 80-uy.

Samarcand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Saidova Zarina Xisrov-

na notarial idorasida marhum Salomov Buriga (2010-yil 14-oktabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Saidova Zarina Xisrovovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarcand shahri Abdurahmon Jomiy ko'chasi, 64-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Qurbonov Rustam Rahimqulovich notarial idorasida marhum Halilov Mirziyoga (2020-yil 26-avgustda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Qurbonov Rustam Rahimqulovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarcand shahri Buyuk Ipak yo'li ko'chasi, 41/100-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Ahmedova Farangiz Aslamovna notarial idorasida marhum Mamontova Tatyana Aleksandrovna (

Joriy yilning fevral oyida xonadonbay o'rganish asosida aholini qiyab kelayotgan muammolarni aniqlash va bartaraf etish, aholi bilan muloqotning yangicha tizimini yo'iga qo'yish bo'yicha Toshkent viloyati Oqqo'rg'on tumanida joriy qilingan tajriba Ishtixon tumanida qo'llanildi.

172 MAHALLADA ISHTIXON NAMUNASI

ASOSIDA ISH OLIB BORILMOQDA

Tumandagi 62 ta mahallada 44 ming 393 ta xonadon, 443 ta ijtimoiy va boshqa ob'ektlar o'rganildi. Natijada 10338 ta muammoli masala aniqlanib, 7462 tasi joyida hal etildi. Qolgan masalalarga ham respublika ishchisi gurhi boshchiligidagi mutasaddi tashkilotlar tomonidan yechim topilmoqda.

Jumladan, qisqa vaqt ichida tumandagi 91,7 kilometr ichki yo'llar shag'allashirildi, 2 kilometr yo'ga asfalt yotqizildi. 5 ta gaz taqsimlash punkti joriy ta'mirlandi, 64 mingdagi ortiq gaz ballon almashtirildi, ehtiyojidan oilalarga 400 ga yaqin yangi gaz ballon yetkazib berildi.

Elektr ta'minotini yaxshilash maqsadida 12 ta yangi transformator o'rnatildi, 32 tasi ta'mirlandi, 474 dona beton ustunlar qo'yildi va 13,2 kilometr yangi elektr kabeli tortildi.

Mazkur jarayonda ishsiz aholining bandligini ta'minlash, doimiy daromad manbaiga ega bo'lishi uchun 258 nafar fuqaro doimiy ishga joylashtirildi, 249 nafari kasb-hunarga yo'naltirildi, 218 nafari o'zini o'zi band qilishi bo'yicha davlat ro'yxatidan o'tkazildi. 90 nafar ishsizlarga 623 million so'mlik asbob-uskunalar berildi. 235 nafar fuqaro 6,2 milliard so'm imtirozli kredit, 266 nafar talabaga 2,3 milliard so'm ta'limga krediti ajratildi.

Bundan tashqari, ta'lim, tibbiyat, tadbirdorlik bo'yicha ham aholi roziligi qaratilgan bir qator ishlar amalga oshirildi.

"Oqqo'rg'on tajribasi" Ishtixonida o'z samarasini bergach, viloyatning boshqa hududlarida aholi muammolari bilan ishlashda ham shu tarza faoliyat olib borish belgilandi.

Shu yilning 20-fevral kuni O'zbekiston Respublikasi Prezidenti maslahatchisi G.Mirzayev hamda viloyat hokimi E.Turdimov ishtirokida Ishtixon tumanida aholi muammolari va ijtimoiy-iqtisodiy masalalarni bartara etish borasidagi ishlar tahlili etilganda viloyatning boshqa shahar va tumanlaridagi 172 ta mahallada

Ishtixon namunasi asosida fuqarolar tomorqalaridan unumli foydalinish, sanitariya holatini yaxshilash va mahalla hududini obodonlashtirishga ko'maklashishga qaror qilindi.

Shundan so'ng hokimliklar va sektorlar mas'ullari, mutasaddi tashkilotlar bilan birga bu vazifalar ijrosiga

Bugun amalga oshirilayotgan obodonchilik ishlari ko'zni quvnata-di. Ravon asfalt yo'llar, veloyo'lak-lar bilan bir qatorda e'tibordan chetda qolayotgan, qishda loy, yozda esa chang yo'llar kishi ta'bini xira qiladi.

- Har yili sentabr oyida tuman avtomobil yo'llaridan foydalinish korxonasi yo'lsozlari qishlog'i imiz ko'chalarini tekislab asfalt yotqizamiz, deya va'dani quyud berib ketishadi, - deydi Jonboy tumani Quramo'yin mahallasida yashovchi Shahzodek Suvonov. - Afuski, bu gaplar va'daligicha qolmoqda. Bu va'daboz yo'chlarni kim so'roqlab, tartibga chaqiradi?

Bulung'ur tumanidagi Bulung'ur va Iстиqlol mahallalarini kesib o'tqan, Oqtепta va Spita-men ko'chalarini bog'lovchi Azlarbulog' ko'chasi tuman rahbarlarini e'tiboridan chetda qolganiga ancha bo'ldi. Qishda loy, yurish qiyin bo'lgan bu ko'chadan yuzlab o'quvchilar 22-umumoti'lim maktabiga, futbol stadioniga, bolalar va o'smirlar sport maktabiga qatnashadi. Qanchadan-qancha avtomashinalar o'ydim-chuqurlarga tushaverib,

kirishilib, ayni vaqtga qadar 172 mahalladagi 7913 nafar ishsiz fuqarolardan 2695 nafarining bandligi ta'minlan-di. 134 oilaning uy-joyi ta'mirga muhitojligi aniqlanib, ularga ham amaliy yordam ko'rsatildi. Viloyat sog'liqni saqlash boshqarmasi va tibbiyot birlashmalari tomoni dan mahallalarda ko'riklar tashkil ettili, 11 ming nafarga yaqin fuqaro tibbiy ko'rikdan o'tkazildi. Ko'riklar natijasiga ko'ra, aniqlangan xastaliklarni davolash uchun 1293 kishiga shifoxonalarga yo'llanma berildi, 39 nafar bermorda jarrohlik amaliyoti o'tkazildi. Shuningdek, 58 nafar fuqaroga nogironlik aravachasi, 35 kishiga protez-ortopediya vositalari hamda 1926 nafar bermorga bepul dori-darmon tarqatildi.

Mahallalardagi shu paytgacha tuproq yo'l bo'lgan ichki yo'llarning 191 kilometr qismi shag'allashirildi. 26 kilometr yo'ga asfalt qoplamasi yotqizildi. Bugun eng dolzarb masala bo'lgan aholining elektr ta'minoti bilan ta'minlashni yaxshilash maqsadida 175 ta transformator ta'mirlanib, 689 ta yangi temir-beton ustunlar o'rnatildi.

Bundan tashqari, 172 mahallada kechayotgan obodonlashtirish ishlari davomida shu paytgacha 57 ming tupdan ortiq mevali va manzarali daraxt ko'chatlari o'tqazildi, ariqlar tozalandi. Xonadolalar atrofidagi 409 ta noqonunu qurilmalar buzildi.

Misol uchun, viloyatning Qo'shabot tumanidagi Shavona, Mayintepa, Sorgigul, Toz singari 9 mahallasida o'rganish va amaliy ishlar davomida 416 nafar fuqaroning ishsizligi aniqlandi. Hozirgacha ulardan 15 nafarining bandligi ta'minlandi. Uy-joya muhajo, o'ta og'ir sharoitda yashayotgan 9 nafar fuqaroning turar joyi ta'mirlanmoqda. Mahalalar hududida 800 tuf daraxt ko'chatlari o'tqazildi. 150 ga yaqin tomorrowqa ishlov berilib, aholiga sabzavot urug'lari va ko'chatlar tarkatildi.

Shu kabi ishlar Toyloq tumanidagi 18 ta, Paxtachidagi 16 ta, Samarqand shahridagi 15 ta, Nuroboddagi 12 ta va boshqa tumanlardagi mahallalarda amalga oshirilmoqda.

**M.TURDIYEV,
viloyat Xalq qabulxonasi mudiri.**

OYDN EMAS, LOY KO'CHALAR

ta'mortalab bo'lib qolgan. Qisqasi, bu yo'l yoqasida yashayotgan ayrim xonardon egalari lotoklarini bekitib olishgan. Yog'ingarchilik vaqtida ariq va lotoklar yo'qligi sababli yo'ldan oqayotgan suv bir-ikkita hovliga kirib, devorlari darz ketidi. Ayniqsa, Spitamen ko'chasidan oqib kelayotgan bir ariq suv to'g'ri hovilarga kirib ketmoqda.

- Ushbu holat yuzasidan arz qilib, bir necha bor tuman hokimligiga bordimi, - deydi Azlarbulog' ko'chasi yashovchi Tursun bobo. - O'rinnbosar-

lari "Hokimga aytilib o'tirmang, hammasini o'zimiz qilamiz. Siz boravinger, yarim soatda yetib boramiz", deganlariga bugun rosa besh oy bo'ldi.

Payarig' tumani hududidagi Juvozxona - Oqchelak - Ko'rmulla qishloqlari oralig'idagi yo'llarning o'nqir-cho'nqirligi o'n yillardan buyon muammo bo'lib kelmoqda. Paxtakor - Dehqonobod - Darvozagaza aholi punktlari o'tasidagi asfalt yo'llarning ayrim joyalariga 25-30 santimetrik chuqurlar paydo bo'lgan.

Chelak shaharchasidagi ayrim yo'l va ko'chalar ham achinarli holatga kelib qolgan. Mirzo Ulug'bek, Toshkovuz mahallalaridan o'tsangiz, bunga ham o'zingiz guyov bo'lasiz.

- Mahallamizing Mustaqillik, Kattatepa ko'chalarida paydo bo'lgan o'ydim-chuqurlar nafaqat avtomobil harakatiga, balki piyodalarning o'tishiga ham xalaqit bermoqda, - deydi Ulug'bek mahallasi yashovchi Husan Egamov. - Ichki ko'chalar haqida aytilib o'tir-

MUASSIS: Samarqand viloyati hokimligi

Bosh muharrir: Farmon TOSHEV

Gazeta O'zbekiston matbuot va axborot agentligining Samarqand viloyat boshqarmasida 2023-yil 30-martda 09-01 raqam bilan ro'yxtagi olinagan. Nashr 100. Indeks 438. 17 640 nusxada chop etildi. Buyurtma 145. Hajmi 4 bosma taboq, bichimi A-2

Gazeta haftaning seshnabi, payshanba va shanba kunlari chiqadi.

QABULXONA: (66) 233-91-51, **REKLAMA VA E'LONLAR:** (66) 233-91-56

BO'LIMLAR: (66) 233-91-57, 233-91-58, 233-91-59, 233-91-61

MANZILIMIZ: 140100, Samarqand shahri, Ulug' Tursun ko'chasi, 80-uy, Matbuot uyi.

Odatda tahririyatimizga "Mahallamizga bir kelib keting", deb murojaat qiluvchilar hudu-didagi muammollar hamda mas'ullarning e'tiborsizligidan shikoyat qilishadi. Biroq bu gal barchasi boshqacha bo'idi. Mahallasiqa taklif qilganlar arz-dodiga emas, quvonchiga sherik bo'lismizni so'rashdi.

Toqloq tumanidagi Nayman mahallasi da 3800 nafardan ziyod aholi istiqomat qiladi. Asosan dehqonchilik hamda ko'chatchilik bilan shug'ullanuvchi bu insonlar bugungi hayotidan mammun. Holbuki, bundan ikki yilcha oldin vaziyat butunlay boshqacha edi. Ko'chalar ta'mir-talab, ijtimoiy infratuzilma rivojlanmagani, bir nechta qishloqni mahalla bilan bog'lab turuvchi ko'priklar hamda bolalar bog'chasining avariya holatidaligi aholining kayfiyatida ham aks etayotgandi.

— Shunday vaziyatda tashabbusni biz nuroniyalar o'z qo'limizga olishga qaror qildik, - deydi 74 yoshli Mavlon Davronov. - O'zaro kengashib, mahalla hudu-dini obodonlashtirishga ahd qildik. Obod joyda baraka bo'ladi, deb bejiz aytish-magan, axir. Xolis niyat bilan boshlagan ishimiz samarasini berib, muammolari-miz ham birin-ketin hal bo'la boshladimi. Bugungi sharoitimiz "Obod mahalla" dasturiga kiritilganlarnikidan yomon emas.

Nuroniyalar bizni mahalla hududidan oqib o'tuvchi Darg'om kanali bo'yiga boshlab borishdi. Kanal ustida yangi ko'priklar yotqizildi. Buzga tushuntirishlari, uning o'rnda hashar yo'lli bilan qurilgan ekan. Avariya holatidagi ko'priklar har kuni yuzlab odamlar, maktab o'quvchilar o'tib-qaytgan. Mahalla faollaringin mas'ul-larga qilgan qator murojaatlardan so'ng masala nazoratga olinib, uning o'rnda yangi, asosisi, mustahkam ko'priq qurib berilgan.

— Ko'priniking narigi tomonidagi Childir qishlog'ida yashayman, - deydi Nasiba Norqulova. - Yoz kunlari bir amallarmiz, lekin qishning sovug'i, bahor va kuzning yog'ingarchiliklarida kanaldan o'tish

azobga aylanlar edi. Eski, nuragan ko'priklar o'tish uchun ham tuproq, ba'zida loy kechib borardik. Yangi ko'priq qurilgach, birato'la ko'chalarimiz ham asfalt qilib, piyodalar yo'lakchasi qurib berishdi. Yo'l bo'yab tungi yoritikchilar o'natildi.

— Mahallaning transformatsiyasi ayni shu nuqtadan boshlandi, - deydi Mavlon Davronov. - Yangilanish kayfiyatini aholini ham harakatga, ya'ni yashash manzili ni obod qilishga undaldi. Kimdir uyini oqladi, boshqasi ariq kovaldi. Shunday qilib, hududimiz kun sayin ko'rkmashib bormoqda. Biz ham to'xtab qolganimiz yo'q. Yopilish arafasida bo'igan eski masjid o'rniда yangi, 3,5 ming namozxonni sig dira oladigan masjid qurishni boshladik. Sektor rahbarlarining sayyor qabulidagi murojaatimizdan so'ng mahalladagi 1-DMTTning xaroba binosi o'rni da zamonaviy, 180 o'rni bog'cha qurib berilgan.

Bog'cha mudirasi Shahnoza Abdunaimovning aytishicha, eski bog'cha 1936-yilda qurilgan maktab binosida bo'lgan. Unda na bolalarning ovqatlanishi, na o'yashi va na dam olishi uchun sharoit bo'igan. Yangi binoda zamon talabiga mos qulayliklar bor. Ayni vaqtida unda 36 nafar mahalla xotin-qizining bandligi ta'minlangan.

Shu davrgacha "Nayman" mahalla fuqarolar yig'ining o'z binosi bo'lmagan ekan. Ular goh muktabda, goh do'konda, goh mahalla raisining xonadonida ishlab kelgan. Mahalla faollaringin sa'y-harakati bilan bu muammoga ham yechim topildi. Hozir ular namunaviy mahalla markazida ishlaydi.

Nayman mahallasida amalga oshirilayotgan bonyodkorlik va obodonlashtirish ishlari haqida yana uzoq gapirish mumkin. Masalaning muhim jihat shundayki, bu yerda ko'rganlarimiz biror hududni obod qilish uchun dasturni kutib o'tirish shart emasligining amaliy isbot bo'ldi. Mas'ullardan talab qilinadigan - ozgina e'tibor. Shu e'tibor xalqni harakatga, bунyodkorlikka undaydi.

Asqar BAROTOV.

manfaatlarini ko'zlab sudlarga 3070 ta ariza, tegishli organlarga 1376 ta ma'muriy, 16 ta jinoiy javobgarlikka tortish yuzasidan takliflar kiritilgan.

Natijada davlat organlari va tashkilotlarining 2099 nafar xodimiga intizomiy jazo chorasi qo'llanildi. Xususan, 46 nafari bilan mehnat shartnomasi bekor qilindi, 1354 nafar shaxs ma'muriy javobgarlikka, 2 nafar shaxs jinoiy javobgarlikka tortilib, 24792 ta noqununiy hujjalarni bekor qilindi va to'xtatildi.

Asosiy, jismoniy va yuridik shaxslarga 102 milliard 969 million 405 ming 864 so'm mablag' undirib berildi.

"Urgut" El'za faoliyat yurituvchi "Bekmiz carpet" MChJning murojaatiga asosan kiritilgan da'veo ariza Samarqand tumanlararo ma'muriy sudingin 2022-yil 26-avgustdagagi qarori bilan qanoatlanitilib, davlat soliq boshqarmasining 2022-yil 13-iyundagi qarori haqiqiy emas deb topildi va MChJga nisbatan 5 milliard so'mga yaqin asossiz hisoblangan soliq majburiyat bekor qilindi.

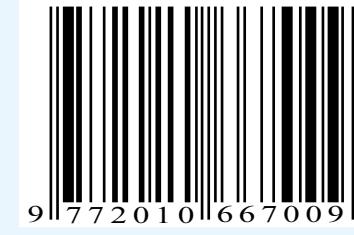
Viloyat adliya boshqarmasi axborot xizmati.

mayin, yo'lsolar tomonidan asfaltlash ishlari chala bajarliganligi sababli yo'laklarda tosh-shag'al, tuproq uyumlari to'planib qolgan. Talab qilsangiz, va'da berishdan nariga o'tishmaydi. Shaharchadagi 78-umumta'l'm maktabi yonida chuqurlarda yomg'ir yoqqaq vaqtarda paydo bo'lgan ko'lmaklar yo'lovchi va haydovchilariga noqlaylik tug'diradi. Ba'zida kelib, mayda chuqurlarni yamab ketgani bilan ish bitmasligi aniq. Ko'chamiz faqat maxsus texnikalarda tekis-lasagina, tartibga keladi.

Bugungi kunda viloyatimizda shahar va tumanlarning ichki yo'llarida bu kabi salbiy holatlarni ko'rish mumkin. Endi kunlar isib, bahona qiladigan, yolg'on va'dalar beradigan vaqt o'tdi. Yo'lsozlarimiz tuproq ko'chalarini tosh-shag'al bilan, tosh-to'kilganlarini esa asfalt yoki beton quyish orqali ta'mirlasalar, yaxshi bo'lardi. Shahar va tuman hokimliklari, tuman obodonlashtirish va viloyat avtomobil yo'llari boshqarmasi hududiy bo'limlari mutasaddilari ushbu holatlariga jiddiy e'tibor qaratadi, deb o'yalmiz.

**Dilmurod TO'XTAYEV,
Tolib JO'RAYEV,
Turg'unboy HASANOV.**

Navbatchi muharrir: A.SHERZOLOV.
Navbatchi: T.SIDDIQOV.
Sahifalovchi: B.ABDULLAYEV.

Saytimizga o'tish uchun QR-kodini telefoningiz orqali skanner qiling